NSULÆ
YLONIÆ
ESAURUS
EDICUS,

Vel

RATORIUM
YLONICUM.

THOLOMEO PIELAT,
inæ. Doctore, Latinitate donatum.

EMANUEL

MSTELODAMI,
ENRICUM & THEODORUM
OM. ANNO 1679.

Nihil eſt Medicina melius, nihil optabilius, nihil hominum generi datum præſtabilius, Cunctis enim Mortalibus quid Vitâ, quid Sanitate charius?

ait FERNELIUS

DOCTOR GALLICUS

MEDICORUM Coryphæus, ac verè PRINCEPS,

& Sapiens,

Altiſſimus creavit è Terra Medicinam & Vir Prudens non abhorrebit illam.

CELSISSIMO PRINCIPI, ac DOMINO ſuo CLEMENTISSIMO,

VERO PATRIÆ PATRI

D. GUILLELMO III

Dei Gratiâ, Arauſionis Naſſaviæque Supremo PRINCIPI.

Comiti Cattimeliboci, Viandæ, Dietziæ, Lingæ, Meurſæ, Buræ, Leerdami, Veræ, Vliſſingæque Marchioni, Bredæ, Gravæ, Ditionis Cukianæ, Dieſtæ, Grimbergæ, Herſtalli, Cranendonki, Varneſtoni, Arlæi, Noſeroli, S. Viti, Dasburgi, Polani, Wilhelmoſtadii, Nirvarti, Iſelſteini, S. Martinodici, Steenbergæ, Montis

tis. Gertrudis, Naaltvici, Superioris pariter & Inferioris Svaluvæ Domino ac Baroni. Antuerpiæ & Biſuntionis Burggravio. Hollandiæ Mareſchalco Hæreditario. Geldriæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Ultrajecti atque Tranſiſſulaniæ Gubernatori & Dictatori Perpetuo. Fæderati Belgii quà terrâ quà mari Imperatori ſummo. &c.

NIſi magna eſſet Tua facilitas, non auſim, Illuſtriſſime Princeps, ignobilem hunc & proletarium Medicinæ meæ fœtum, Tuæ fidei, Tuoque patrocinio obtrudere; eadem enim Benignitas quâ Tibi ſubditorum animos arctiſſimè obſtringis mihi ſpem facit me virulentos malorum morſus Au-

Authoritatis Tuæ clypeo repulſurum. Primitiæ fructuum, Sereniſſime Princeps, ſub antiquum fœdus, Summi ſacerdotis erant; Ego quoque cum ſedulò diſpicerem cuinam præcipuè Embryonem hunc, haſque Medicinæ primitias darem, dicarem; nemo citiùs quàm Tu, ceu ſummus mihi Pontifex occurriſti, non tàm ob inclytam Tuæ Gentis Originem, quæ antiquitate & gloriâ nulli cedit, quàm potiùs ob ea quæ verè Tua ſunt; Sed non lubet hîc, Præſtantiſſime Princeps, incredibilem Tuum Religionis zelum, inſignem ſuper annos prudentiam, ac invictam & à Majoribus inſitam animi magnitudinem multis verborum lenociniis prædicare. Non aſſequitur carbo Ma-

jeſtatem Solis, cujus radiorum fulgor continuè lucet. Cuilibet notum eſt Te fuiſſe eum qui Regionem hanc ac Religionem hoſtium alioquin prædæ expoſitas in hunc uſque diem ſic ſervavit ut hîc ampliùs Te ſuperſtite nullus timeat. Quantus ſis Generoſorum, Piorum, atque Literatorum Fautor, affectus quo tot Excellentiſſimos Viros diligis, abundè probat. De ingenti Tuo erga Literas amore nihil dicam, quum eum omnes in Te pariter admiremur. Verùm ne captaſſe videar occaſionem Laudis quam Tu pro ingenitâ Tibi modeſtiâ ſpernere ſoles, ego tantùm ſubnexum librum ad Tuæ Celſitudinis aras deponam, humillimè rogans ut nominis Tui tutela ei non denegetur,

Me-

Medicinæ quidem Artis nobiliſſimæ præſtantiam humano generi utilem ac neceſſariam tunc quoque vides cum Te & Aulam Civeſque tuos, Doctores tui præſtantiſſimi *Romphius.* & *Bruynſteenius* Reipublicæ bono, ex periculoſis morbis priſtinæ, cum Deo, valetudini reſtituunt. Accipe igitur Mecænas, iſtud qualecunque Obſervantiæ meæ ſignum; quod ſi Tibi non diſpliceat oppidò mihi gratulabor; nam ut rectè Venuſinus cecinit.

Principibus placuiſſe
Viris non ultima laus eſt.

Vale, Princeps Illuſtriſſime. Deum precor medullitùs unâ cum fratre meo ac omnibus bonis ut ipſam Celſitudinem

Tuam, Heroinam Principiſſam lectiſſimam, Imperatorum, Principum, Regumque progeniem diù longùmque ſoſpitet.

Uſu ac mancipio Tuus ſubditus Arauſionenſis,

B. PIELAT

Medicinæ Doctor.

SON-

SONNET

A Son Alteſſe Royale Monſeigneur Le *Prince d'Orange.*

ILluſtre & noble ſang de mille demy Dieux,
Heritier glorieux de leur rares merites,
Prince jeune & Vaillant qui brillés ſous les Cieux,
D'un éclat qui ne peut point avoir de limites.

Eſprit bien plus qu'humain dont les charmes ſi grands,
Qu'on ne ſcauroit jamais parfaitement decrire,
Ont gagné tous les cœurs de ces Braves Flamands.
Pour les faire ſoûmetre à voſtre aymable Empire.

Ma ſeule ambition eſt d'avoir le bonheur,

De meriter un jour Voſtre haute fa-
veur,
Ou bien de l'obtenir de Voſtre pure
grace.

On pourra dire alors juſques à mon tre-
pas,
Pielat *eſt plus heureux que ne le fut*
Horace,
Veu qu'un ſi puiſſant Prince eſt ſon doux
Mecenas.

B. PIELAT,

Doct. en Medec.

Pro-

Pro Sereniſſimo Principe Auriaco Votum Panegyricum atque Chriſtianiſſimum à Doctiſſimo Domino

Dr JOANNE FR. HELVETIO

Veræ Medicinæ Reſtauratore prolatum, in libro ſuo incomparabili de Phyſiognomia & rerum Signaturis.

O! Magne PRINCEPS

Vive { DEO, *qui* AUTOR *eſt Vitæ*,
CONSCIENTIÆ, *quæ Vitæ eſt Vita*,
FAMÆ, *quæ poſt Vitam eſt Vita.* }

Prætereà

Sole { *Ex* DOMINI *Verbo tibi ſit* SAPIENTIA *vera*,
Ex CHRISTI *merito tibi ſit* FIDUCIA *vera*, }

In vitæ CŒLO *quoque ſit tibi* PATRIA *vera.*

Mihi verò

Etiam da DEUS *Pater*, FILI *&* SPIRITUS *Sancte*, *noſſe* TE, ME, MUNDUM, Amen.

Æqui bonique Conſule,

Fave, *Fove*, *Vale*, *Vive*, *Certa*, *Vince*, *Triumpha*, *regna ſecundùm æternum Edictum Omnipotentis* DEI, *qui eſt* A *&* Ω, *Omnia implens in Omnibus*

Amen.

Ve-

Veræ Medicinæ Compendium á J.F.H.Mulo-
Medicorum ſeu Medicaſtrorum, Apothecariorum ſordidorum ſcil. ac
Inſulſorum, Chirurgorum
inſciorum nempè ſimpliciumque Tonſorum Impugnatore perpetuo.

Lapis Philoſophorum eſt Sapientiæ æternæ ſcintilla, magneſia Saturnina Catholica, ignis Saxa perforans. In Vitulo Aureo.

Eſt alma ſui Mercurii potio Medica.

Vis magnetica ingenita potentialis eſt in ferro à magnete. Vis magnetica in auro à Mercurio. Vis magnetica in argento à Venere ſeu Cupro.

Lapis eſt Sal divinus cujus operatione Corpus metallicum ſive minerale corrumpitur, deſtruitur, demoritur. Proprium bonorum eſt, aliis prodeſſe. Gregor. Nyſſenus.

Interna plumbi natura à ſimplici Spiritus Salis maturatione, nobiliſſima formâ externâ apparet.

Felix qui norit rationem eliciendi per ignis torturam ex metallis, arcana Medica. Lapis Philoſophorum quem Vidimus fuerunt tria ponderoſa fragmenta grandiuſcula ferè parvam juglandem æquantia qualia coloris erant vitrei, Subpallidi Sulphuris quibus interiores adherebant ſquamæ crucibuli, in quo liquefacta fuerat nobiliſſima ſubſtantia.

Cera flava conſervaſſet prædam à fumo plumbi.

Omnia metalla a Vaporibus plumbeis corrumpuntur & redduntur ſimilia Vitro fragili.

Duo dumtaxat metalla ac mineralia dantur ex quibus præparatur Arcanum, ſed quia multò abundantius in iſtius mineralibus Philoſophorum Sulphur ſuppetit, Ergò ex Mineralibus conficitur.

Men-

Menſtruum eſt Sal quoddam cœleſte ſeu cœleſtis Virtutis cujus beneficio Philoſophi Terrenum Corpus metallicum dumtaxat ſolvunt, ſolvendoque mox reducitur in nobile Elixirium Philoſophorum.

In crucibulo, non in vitro, à principio ad finem uſque, in igne aperto perficitur operatio.

Opus totum non diutiùs niſi quatriduò & inchoatur & planè conſummatur, in quod opus totum non impenduntur impenſæ plures tribus Florenis. Neque minerale ex quo, neque Sal per quod eſt magni pretii.

Nemo artis amatorum ſine communicatione alicujus Adepti veri in æternum inveniet artem præparandi hoc myſterium.

Aurifaber de quo D. Helvet. Fuit tantùm Orichalci fuſor qui à teneris imguiculis ſuum in pyrotechniâ ingenium excoluit, ac naturam metallorum incluſam perveſtigavit.

Supra variis effectibus in variis vini & Scorbutis Hominibus probatur, non dari Unicum univerſale Medicamentum, ſed mediante aliquo Remedio Vegetabili aut minerali. Artiſta laudat Sentivogium Coſmopolitam & Baſilium in ſuis XII Clavibus.

Philoſophorum Tinctura eſt recluſa in Mineralibus metalliciſque corporibus.

Opus eſt ut Artis filii ſciant qualiter per fermentum ſalinum quoddam idoneum metallicæque naturæ gratum edomare diſſolvere ſeparare & concentrare poſsit non magneticam modò virtutem tingendi metallica ſed qualiter etiam more Philoſophico in ſuo homogeneo Aureo vel Argenteo eandem multiplicare valeant.. Philoſophicus modus deſtruendi metalla atque colligendi animas ipſorum internas ab aliquo Adepto expectandus eſt.

Per

Per metalla, ex Metallis atque cum metallis emundatis, Spiritualibus & ab ipſamet fece antea depuratis fiunt metalla ac Aurum Argentumque Philoſophorum vivum, tàm ad corpora humana quàm metallica.

D. Helvet. deſiderat Modum præparandi illud Cæleſte Sal Spirituale per quod & cum quo corporeis terreſtribuſque ſubſtantiis poſſit quaſi in eorum matrice colligere Spiritualis Salis & Lunæ radius.

Sendivogii Chalybs eſt illa vera Mercurialis humiditas metallica qua adminiculante ſine omni corroſivo in igne aperto, crucibuloque Artifex auri poſſit fixos Salis aut lunæ radios a ſuo corpore ſeparare, atque deinceps volatiles Mercuriales reddere pro Tincturâ Philoſophicâ ſiccâ.

Pyrotechnia eſt matrix ac nutrix variarum nobilium Scientiarum Artiumque.

Ex cognitione Sympatiæ & Antipatiæ Metallorum æſtimantur veri Philoſophi.

Helvetius in Suo Cœleſti Diribitorio.

Proprium fermentationis eſt odores, fætores, ſapores & colores rerum immutare, earumque naturam veteri deſtructâ producere novam.

Ut viſus ex externis Signaturis relationes plantarum ad partes corporis, ita os ex Sapore, naſus ex odore Signaturas Sulphureas, Mercuriales, ſalinas trahunt.

Ex proprietatibus trium Principiorum res omnes vivunt aut moriuntur.

Lymphæ glandularum ventriculorum & viſcerum omnium faciunt partium fermentum.

Fermentatio eſt Conſervatrix ſanitatis omnium partium. Beneficia fermenti deſcribuntur pag. 7. Diribitorii.

H. uti-

H. utitur in Apoplecticis Vitriolo lunæ martis, & Veneris benè præparato dulcificatoque.

Omnes pelliculæ nervorum ac muſculorum totius corporis habent pro radice membranulas Cerebri.

Plantæ ſumendæ ſecundùm Complexionem. Germani Virgulam habent quâ ambulantes norunt quid ſit in ſinubus montium.

Chylus in ventriculo & Lympha in glandulis ſunt ſuccus alibilis, non Sanguis.

Univerſale magnum ſecretum humidum ac ſiccum eſt lapis.

Non pertinet ad Chryſopæos ſeu Alchymiſtas facere lapidem Philoſophorum ſed ad Doctos phyſicochymicos.

Confectum è vitro viridi, perſpicilium roborat viſum. Vitrei autem rubini Tinctura cor confortat.

Sapienti ſat dictum de ejusmodi Tincturis, ſepara purum ab impuroc.

Ex fermento corrupto in Chylo & ſucco alibili, in ventriculo & inteſtinis multa damna.

Item lymphæ glandularum in muſculoſis pelliculoſiſque partibus. 26. Sapor Salinus, humiditas Mercurialis.

Efferveſcentiæ, fermentùm, Flatus omnes morbos producunt.

Calidum & frigidum, ſiccum & humidum non ſunt illud centrum ad cujus circulum omnes Omnium creaturarum praprietates circumvolvuntur.

H. pro Sale acerbo Vitriolato utitur ad Correctivum, herbis Mercurialibus, ut & pro ſale Auſtero aluminoſo.

Aluminoſum opponitur Vitriolato ita etiam ex Vegetabilibus quædam opponuntur aliis, ex vi ipſorum

ſorum Sulphuris dulcis cum Salis acidi mixtura.

Sal auſterum ſeu Aluminoſum eſt etiam Narcoticum, aſtringens, conſtringens, contrahens, & ab effectu ejus omnes membranoſæ nervoſæ muſculoſæ & Fibroſæ partes pati neceſſe habent & virtute ſui Sulphuris dulcis in partibus glanduloſis longè plures accreſcentias, excreſcentias, tumoresque Scrophuloſos producit.

Datur Correctorium Speciale hujus Salis auſteri.

Omnis Sapor acidus ſivè fætor, ſive odor Volatilis acidus eſt quoque Sal tertium compoſitum ex ſale acri prædominante, ex Sulphure amaro fixo in humiditate Mercuriali ſubdulci.

Sapor acidus jure judicatus eſt Sal tartareum conſimilis generis Salem acidum reperies in omnibus corporis noſtri ventriculis.

Sapor acidus fermentum promovet in ventriculis, ita odor acidus in Arteriis.

Utiliter adhibentur acida in morbis ferventioribus contra ſitim, ratio eſt quia præcipitant omnia inflammantia Sulphurea, oleoſaque Salia volatia, & fermentum corruptum in actum priſtinum reducunt.

Non ſunt adhibenda acida quando morbus eſt ex acidis. Morbi ex humoribus acidis cum Correctivis. 43. ad 51.

Sapor fixus & odor ſive fætor Volatilis amarus eſt Sal Sulphureum tertium compoſitum ex Sulphure dulci & ſale auſtero in Mercuriali humiditate.

Reperitur in veſica fellis.

Contubernales ignorantiæ redarguit.

Cum acidum prædominatur, adhibentur Amara & Alkalia.

Aloe

Aloe Solutionem alui. Sudorem Carduus ben. Urinam, cortex mali Aurantii, Salivam pyretrum &c. 54.

In morbis ardentibus, cautione opus in amaris Medicamentis.

Nam amari odores ſedem capiunt intus membranulas cerebri aut in meningibus.

Morbi qui ex amarore naſcuntur. 60

Sudorifera commendat in Febribus.

Quæ herbæ acidæ & res pugnent contra Amara Sulphurea. 58. 59.

Omnis Sapor acris fixus & odor Volatilis eſt. Sal Sulphureum tertium ex Sulphure fætido amaro & ſale auſtero, in quodam Mercuriali humiditate putrida.

Omnis ſapor acris cenſetur Sal Armeniacoſum.

Tale reperitur in veſicis & aliis viſceribus.

Omnis carnis mortificatio vocatur Sphacelus. 62

Varios morbos Sal tale acre progignit.

Dantur pugnantia contra Acria Sulphurea.

Index morborum Acris Saporis pag. 69

Sapor ſalſus fixus eſt ſal tertium ex Sulphure Volatili ſubamaro, & ſale acido fixo ſubtili in humiditate Mercuriali Sub dulci. Vocatur Commune Sal naturæ.

Morbi varii à ſapore Salino naſcuntur.

Herbæ pugnantes mediante ſuo Sale Volatili Sulphureo reſolvente contra Salſedinem fixam urinoſam. Omnis ſapor & odor dulcis eſt Sal tertium, conflatum ex Sulphure Volatili maturo, & ſale fixo inſipido calcis in humidita te Mercuriali.

INDEX REMEDIORUM.

A.

ACacia.	112
Radix Amoris.	128
Aqua Tenellorum Cervi.	19
Aqua Cordis Cervi.	20
Ariſtolochia Longa.	121
Arthemiſia.	132
Arum.	125
Arundo Indica Odorata.	120
Arbor Aurantia.	115
Aqua Sulphurea Martis.	153
Aroph. Philoſophorum.	157

B.

BAlſamina Momordica.	125
Balſamum Cinnamomi.	77
Balſamum Vitæ.	73
Balſamum Sulphuris Camphoratum.	81
Bezoardicum Corn. Cervi.	21
Bezoardicum Cornu & Ungulæ Alces.	25
Bezoardicum Cornu Rhinocerotis.	32
Bezoardicum Viperinum.	38
Billinghbingh.	110
Bryonia.	126
Arbor Bolanga.	85
Butyrum Perlarum.	51

Ca-

C.

Calamintha. 128
Calamus Aromaticus. 123
Carambolos. 111
Arbor Caſſia. 114
Arbor Citri. 114
Cornua Alces calcinata & præparata. 24
Arbor Cinnamomi. 55
Conſerva Florum Cinnamomi 57
Folia Cinnamomi. 58
Fructus Cinnamomi. 63
Radix Cinnamomi. 78
Arbor Cinnamomi Sylveſtris. 84
Cocos Sive Arbor Crepitaculorum. 101
Cryſtallus, & alii Nobiles atque pretioſi lapides. 167
Crocus Martis. 150

D.

Diaſcordium Spagyricum. 83

E.

Emplaſtrum album Frigidum. 69
Emplaſtrum Diaſulphur Camphorat. 66
Emplaſtrum Cephalicum. 67
Emplaſtrum Nervinum. 68
Emplaſtrum Stomachicum. 67
Eſſentia Cinnamomi. 72
Extractum Radicis Cinnamomi. 96

Eleo

Eleoſaccharum. 159

F.

F*Aba Purgatrix* 114
De Floribus Cinnamomi. 56

G.

G *Galanga Major.* 122
Gummi Gutta. 106
Arbor Granata. 116

H.

H*Ircus.* 42
Hyſſopus. 129

K.

K *Kakuna Ghaba.* 108

L.

L*Ignum Ebenum.* 98

M.

M*Archaſita Sulphurea.* 162
Matricaria. 133
Marrubium. 129
Mentha. 129
Marmella. 87
Marmelada Cordialis. 88
Cephalica. 89
Hepatica. 91
Nephritica. 93

Pectoralis. 90
Stomachica. 90
Laxativa. 93
Marmelada cum Gummi Gotti. 94
Minera Martis. 141
Molucca Gajapala. 103
Morunga. 111

N.

N *Icotiana.* 126
Nymphæa. 131
Nitrum Vitriolatum. 161

O.

O *Leum Coctum Florum Cinnamomi.* 58
Oleum Martis vel Mars Potabilis. 154

P.

De Conchis ſeu Perlarum teſtis. 94

P *Olipodium Indicum.* 124
Sylveſtres & Domeſtici porci. 45
Eſſentia Lapidis Porcini Ceylonici. 47
Pulvis antifebriticus Perlatus. 53

R.

R *Oſmarinus.* 130
Ruta. 131

S.

S *Al Centrale Fixum.* 139
Sal Cinnamomi. 74

Sal

Sal Volatile Urinæ Vinoſum. 5
Sal Volatile & Fixum en Viperis & Serpentibus. 34
Salſaparilla. 126
Spiritus Salis Dulcis. 150
Sulphureus. 154
Spiritus Vitrioli. 164
Sambucus Indica, Minai vocata. 109
Scabioſa. 132
Scilla. 130
Scorpiones. 47
Arbor Serpentaria. 95
Radix Serpentum. 116
Seſamum. 131
Solanum Hortenſe & Indicum. 125
Spiritus Vini Camphoratus. 180
Spiritus Vini Diaphoreticus. 1
Spiritus Sanguinis Cervi. 21
Spiritus Cornu Alces. 22
Spiritus Antiepilepticus ex Ungula Alces. 24
Spiritus Fuliginis ex Ligno Cinnamomi. 75
Spiritus Cornu Capri Cervi Orientalis. 26
Spiritus Cornu Rhinocerotis. 28
Spiritus Ligni Ebeni. 99
Spiritus Sanguinis Hirc. 42
Syrupus Camphoratus. 61
Syrupus Cinnamomi. 76
Syrupus Perlarum. 52
Spiritus Nitri acidus & dulcis. 161

Spi-

Spiritus Vitrioli Martis. 149
Syrupus Chalybeatus. 158
Spiritus Salis. 160
Spiritus Salis Dulcis. 160
Sulphur Martis. 4
Sulphur Philoſoph. præparat. 165
Tinctura Sulphuris Vitrioli.. 150

T.

TAmarindis. 113
Terra. 35
Tinctura Bezoardica. 40
Tinctura Sulphuris Camphorati. 82
Arbor Triſtis. 116
Turbith. 122
Vitriolum. 163
Vitriolum Martis Dulce. 153

V.

UNguentum. Carminaticum. 71
Vnguentum Hepaticum. 70
Vnguentum Nervinum. 69
Vnguentum Spleneticum.

Z.

ZEdoaria. 116
Zingiber. 119

LABORATORIUM CEYLONICUM.

CEYLONICI noſtri LABORATORII principium inibimus, *Regnum Animale* perluſtrando; ſed imprimis quasdam ex Humano corpore *præparationes* deſignabimus eò quod à nobis precipuæ digniſſimæque cenſeantur: ſunt autem eæ quæ ſequuntur.

Spiritus Vini Diaphoreticus.

Recipe Sanguinis Humani, ſcilicet ex ſanis ac iuvenibus Maribus, tantùm quantùm libuerit: & quando coagulatus erit, Aquam ipſius ejice, quam quidem ſi velles in *Balneo Mariæ per Alembicum*, diſtillare poſſes, eaque utiliſſima tibi foret

pro nonnullis oculorum affectibus: Sanguinem autem quod attinet: Accipe *Spiritus Salis* quantitatem æqualem Aquæ detractæ: Agitentur atque miſceantur ſimul, tunc *Alcali Volatile* ſeipſum imbibet, & utrorumque fiet Conjunctio, per quam deinde, melior quàm antea ſeparatiò continget in Igne. Tunc materiam ad Solem vel ſuper Igne ſiccabis, ipſi quinquies tantùm *Tartari Albi* permiſcens, eò uſque pulverem exinde formare poteris. Tunc impones ipſum in Retorta Vitrea, quam optimè undique lutatam cum Recipiente in fornace ventoſa collocabis, ignem autem primò lentum, ac moderatum accendes & pedetentim fortiorem, donec nil ampliùs exire videas. Tunc Ignem extingui permittes, Recipientem eximes, & quod ineſt in Vitream Retortam effundes, adjiciendo ter aut quater tantùm *Spiritus Vini*: Poſtquam autem aliquoties illas res ſimul extraxeris, *Spiritum* quemdam

dam habebis, conſtantem en *Sale Volatili Mercuriali*, ex *Subtilizato Sulphure Tartari* & *ex humano Sanguine*, qui quidem *Spiritus* erit penetrans, incidens & diſſolvens, ita ut obſtructiones aperiat, Viſcoſos humores incidat ac ſolvat, maligna fermenta præcipitet, eaque protinùs per Sudorem ac Urinam depellat. Nonnullas nunc eo tibi præſcriptum Formulas, ut exinde tibi judicare liceat quomodo *Medicamentum* iſtud egomet multoties adhibui, atque Ægrotantes magno cum fructu ſublevavi: fit autem hoc, ſequenti modo.

Poſt primas Corporum Præparationes, bonus eſt hic *Spiritus* ad omnigenas Febres quæ Viſcerum obſtructioni, vel acri cuidam Fermento, ſuam debent Originem: Veluti:

Rec: *Sp*: *Vini Diaphoretici*, *gutt. xx.*
Vini Albi Gallici, *unc: ij.*
M. F. Sudoriferum.

In Epilepſia.

Rec: *Sp. Vini Diaphoret. Dr. S.*

Aq. Menth.

Roriſmarin: an. unç j.

M. F. Sudorif. pro duab: doſib.

In Apoplexia.

Rec: *Sp: Vini Diaphor: Dr. S.*

Eſſent: Roriſmarin: Scr. S.

Cinnamom gutt. v.

Aq: Cardamom: Sylveſtr. unc ij.

M. F. Sudoriferum.

In Suffocatione Matricis.

Rec: *Sp: Vini Diaph. Scr j.*

Syr. Menth. unc S.

Aq. Matricariæ unc j.

M. F. *Hauſtus.*

In Obſtructione Menſium.

Rec: *Sp: Vini Diaph. Dr. S.*

Eſſentiæ Cinnam. Scr. j.

Roriſm. Dr. S.

Aq. Calaminth.

Arthemiſ.

Matricar an. unc. j.

Syr. Cinnam. unc j.

Miſc.

In Hydrope.

Rec:

Rec: *Sp. Vin. Diaph. Scr. j.*
Aq. Morung. unc. j.
Miſc. F. Sudoriferum.

Quamvis ipſius Uſus ulteriùs extendi poſſit, non tamen mihi viſum eſt neceſſarium illud hoc in loco deſcribere, quandoquidem quilibet Artis Amator ampliorem huius Remedii perquiſitionem faciendi ſatis ſuperque capax ſit futurus.

Quoad applicationem externam, reſpectu *Fluxus Podagrici & Arthritidis Vagæ*, rectum æquumque tempus quo *Spiritus* ille ſit uſitandus, noverint Artis Periti.

Quod ſupereſt ſpiſſum Oleum, præſtans *Anodynum & Reſolutivum* eſt ad omnes duros, frigidos & viſcoſos Tumores.

Sal Volatile Urinæ Vinoſum.

Recipe, quantitatem ſufficientem Vrinæ Juvenum *Microcoſmi Filio-*

rum, qui ſani ſint & per aliquod temporis ſpatium, bono cibo, bonoque vino nutriti fuerint, urinam illam in vaſe depone, quod diligenter obturabis, cum verò per duos menſes in Fimo Equorum vel alio quodam modo putrefacta fuerit, tunc eam in *Arena* per Retortam diſtillabis, ſuaviter ac lentè *Spiritus* eliciendo, donec *Syrupi Species* in *fundo* remaneat, quod autem diſtillatum erit iterùm ſuperimpones, & denuò diſtillabis velut antea, donec fuerit condenſatum. Tunc impone ſimul *Spiritus* iſtos in magna phiala, quæ longum ac ſpatioſum collum habeat; appone deſupèr Capitellum, & ipſi Recipientem adjunge, quibus ſimul benè lutatis phialam in Vaſe cineribus pleno collocabis, & ignem leniter accendes, tunc aſcendet *Sal Volatile Mercuriale*; & coagulabitur in Collo ſicut & in *Capitello* & in *Recipiente* Dùm verò non ampliùs ſurſum ſublimabitur, tunc phialam eximes, &

Sa-

Salem totum colliges, quem iterùm in aliam phialam immittes, ipſi ſuperaffundendo portionen quandam *Liquoris Salis Tartari* & *Spiritus Vini*, quæ quidem per aliquot tempus ita diriges ut calor ſit moderatiſſimus, ne unum ante aliud elevetur. Cum autem hoc modo res tuæ diu ſubſtiterint, denuò Capitellum ſuperappones, quod bene lutabis, & appoſito Recipiente, æſtiuum calorem moderatum excitabis: tunc in *Capitello* ſublimabitur *Sal* formæ mirabilis, quod quidem non manebit coagulatum, velut aliud *Sal Volatile*; ſed ſtatim in quemdam Liquorem diluetur, cujus virtus mirum in modum eſt extraordinaira. *Medicamentum* iſtud multos præſtantiſſimos effectus producit in morbis periculoſiſſimis, & vel minima Doſis ſufficiens eſt. Poſſumus pariter hoc eodem medio qnoddam *Sal Eſſentiale Vegetabilinm*, cuiuſcunque generis ſint, extrahere & illud ad unum-

quemque morbum aptum reddere, quod quidem tunc temporis multo majori pretio dignum erit. Hujuſce præparationis quandam vobis formulam communicabo, juxta quam omnes alias inveſtigare poteritis.

Rec: *Sp: Vin. Tartariſ: unc ij.*
Ol. ſt. Vegitabil: Dr. j.

Dùm res iſte ſimul ſuccuſſantur, confeſtim invicem uniuntur. Impone illas in phiala, & ipſis adjice *Drach. j. Salis Urinæ Vinoſi*, quæ ſimul cum igne lento Sublimabis, tunc ſal quoddam exurget, quod in ſe virtutem *EſſentialemVegetabilium* continet, & ad graviſſimos Morbos ac obſtructiones Corporum, pretioſiſſimum, nobiliſſimum ac efficaciſſimum eſt *Medicamentum*, prout à multis doctiſſimis peritiſſimiſque Scriptoribus ſufficienter fuit demonſtrantum.

Doſis eſt 2. 3. *ad* 5 *Grana*, cum idoneis Vehiculis.

Quamvis autem plura Medicamenta

ta fieri poſſint ex Humano Corpore, nulla tamen impræſentiarùm me cogit neceſſitas, ut quid amplius hac de re conſcribam: ſunt enim alii qui munus illud peregerunt. Quamobrem alias operationes præteribo, duabis iſtis inſiſtens, quibuscum omnes aliæ componi poſſunt.

Spiritus & Sal Volatile Oleoſum, è Dentibus Olyphantum.

DEntes Olyphantis ſuppeditant *Europæ* Segmenta ſive Raſuram, *Ebur Uſtum* vel *Spodium ex Ebore*, ad uſum Medicinæ. Labores autem ac Examina per ignem in *Ceylonia* ſequenti modo direxi.

Recipe, Segmentorum partem ſufficientem, quam in Retortam vitream immittes, & hanc in fornace ventoſa depones, dum autem eidem Retortæ Recipientem adiunxeris & ambo bene lutaveris, diſtillandum eſt *per gra-*

dus, donec nil ampliùs educatur; tunc ignem extingui permittes, Recipientem aſſumes & quod in eo continetur in Retortam infundes, deinde Recipientem optimè lavabis cum *Spiritu Vini*, quem etiam affundes ſimul, & totum unà rectificabis. Hinc tibi ſupererit *Medicamentum* ſubtiliſſimum atque jucundiſſimum. Si verò tibi ſit cupido ſal quoddam ſiccum habendi, poteris illud per phialam ſublimare atque ad uſum ſervare. Medicamentum iſtud ſemper tibi maximum auxilium præbebit pro morbis ſequentibus.

In Syncope & Palpitatione Cordis.

Rec: *Sp. ex Ebore, gutt. x.*
Eſſ. Cinam gutt. iij.
Syr. Citri, dr. ij.
Aq. Cinam.
Roſar. an. unc. S.
M. pro una doſi.

Sn Catharro Suffocativo.

Rec: *Sal. Volat; Oleoſ. ex Ebore, gr. v.*
Tinct.

Tinct. Cinom. gutt. viij.
Syr. Fol. Cinnam. dr. ij.
Aq. Menth.
Foenic. an. unc. S.
M. pro una doſi.

In Suffocatione Matricis.

Rec: *Sp. ex Ebore, gutt. x.*
Syr. Fol. Cinnam. dr. ij.
Aq. Cinnam.
M*atricar. an. unc.* S.
M. *pro una doſi*:

In Obſtructione Menſium.

Rec: Sp. *Eboris, gutt. x.*
S*yr. Calaminth. dr. ij.*
Aq. M*atricar.*
Cinnam. an. unc. S.
Eſſ. Cinnam. gutt. iij.
M. *pro una doſi.*

In Pleuritide, vel alii puncturis.

Rec: *Sp. Ebor. gutt. x.*
Succ. Cichor. unc j.
Portulac. unc. S.
M. *pro una doſi.*

Sal Volatile & Oleum, Ex Oſſibus Olyphantum.

IN Syluis *Ceyloniæ* tot hujus generis oſſa reperiuntur quot deſiderantur Eorum autem examina ſequenti modo ſuſcepi.

Recipe, magnum, rotundum & terreum Inſtrumentum, cuius collum ſit oblongum dùm autem exiguis iſtis Oſſibus adimpletum erit, depones illud in Fornace Ventoſa, & adjecto magno Recipiente, diſtillabis *per gradus* uſque ad ſummum, cum igne fortiſſimo, donec nil ampliùs prodeat. Cùm autem ignis ſponte fuerit extinctus, eximes *Recipientem*, ubi magnam quantitatem habebis *Salis Volatilis* & *Olei*. Salem ad omnes occaſiones ubi tale medicamentum conveniens eſt, impendere poteris, quinetiam ex eo pretioſum *Salmiac* componere poteris.

ris quod modo ſequenti peragendam eſt.

Sal Armoniacum Artificiale.

Recipe, Salem iſtum quem in Retortam injicies & ei tantùm Spiritus ſalis ſuperaffundes, quantùm requiretur, ut nullam amplius ebullitionem fieri percipias. Cùm autem humiditates extraxeris, albiſſimum pulcherrimumque *Salem Ammiac* in Fundo comperies, qui pulchrior adhuc evadet, cum ipſum ſublimari curaveris. Hoc eodem modo *Salmiac* ex omnibus *Animaliam Salibus* & ex *Spiritu Salis*, facile compoſitu eſt, imò & pro tanta quam cupiveris quantitate.

Oleum ex Oſſibus eſt præſtantiſſimum Linimentum quoad *Beriberi* Spaſmum, Paralyſim, Lethargiam, Torporem & alias nervorum infirmitates; ita ut loco plurimorum Oleorum ſupplere poſſit quæ nobis ex Euro-

ropa abſque neceſſitate tranſmittuntur. Dùm enim aſſumo decem libras Olei, ſemi libram Olei Camphoræ & uncias quatuor iſtius Olei, atque omnia cum foliis Cinnamomi decocta comprimo atque tranſcolo, tunc habeo tale pretioſum Oleum contra morbum Beriberi; quale poſſum deſiderare, & ita mihi cæteras licitum eſt unctiones dimittere.

Elephantis Oſſa Calcinata.

Recipe, Quæ ſuperſunt Oſſa: fac ut calcinentur, eò uſque tenera fiant & alba. Hæc ſunt plurimùm efficacia & eorum uſus multò plus præſtat quàm *Cornu Cervi uſtum*. Tunc enim magis ſunt Aſtringentia magiſque Glutinoſa: Vires eorum potentiſſimas in omnibus occaſionibus expertus ſum.

Spi-

Spiritus Cornu Cervi.

S*Piritus* iſte, quem omnes eruditi Medicinæ Doctores in Europa notum habent, cum tanta quantitate fieri poteſt in *Ceylonia*, ut exhinc omnia loca totius Indiæ tantùm poſſint, quantùm indigent, recuperarare: quod jure pari mihi reſpectu multorum aliorum præſtantium Medicamentorum, dicendum eſt, quæ ex hoc Animali componi poſſunt. Nunc itaque, qualia ſemper præparari poſſint in *Ceylonia*, talia vobis etiam impertiar, ordinatim ſeu unum poſt alterum demonſtrando.

Recipe, Cornuum Cervi quantitatem ſufficientem, iisque minutim conciſis, ingens terreum Inſtrumentum adimplebis, quod in Fornace Ventoſa depones, ei Recipientem adjungendo, atque ſimul omnia benè lutando; ſic *per gradus* ad extremum cum

cum igne fortiſſimo diſtillabis, donec nil amplius exoriatur: tunc ubi focus erit extinctus, Recipientem aſſumes, quod ineſt, in Retortam infundes atque cum *Spiritu Vini* Recipientem ablues & ablutionem in Retortam eandem injicies, quam in Vaſe Arena repleto cum Recipiente, quod benè lutabis, depones. Tunc leniter diſtillationem promovens, educetur *Spiritus* cum *Sale Volatili*. Dùm autem nil ampliùs ſubtile prodire percipies, extolle Recipientem, & ipſi Vitrum alterum præpone, & *Oleum* Subtiliſſimum extrahes quod ſolum ſervare poteris. In Fundo remanet *Oleum* ſpiſſum quod ad externum uſum ſervari poteſt.

Hic eſt igitur *Spiritus Cornu Cervi*, e quo ſi *Salem* quemdam habere deſideres oportet ut illum ſecundùm Artem ſublimari cures.

Hic Spiritus magnum ac laudabilem uſum habet in Medicina, prout ſequitur.

In

In Febribus Malignis, Petechialibus & Peſtilentibus.

Rec: *Sp: Corn. Cerv. gutt. x.*
C. C. Philoſoph. Præp.
C. C. Uſti, an Scr j.
Sulph. Phil. Præp. gr viij.
Aq. Zedoariæ, unc. ij.
M. F. Sudoriferum.

In Pleuritide, vel laterum Doloribus.

Rec: *Sp: C. C. gutt. x.*
Syr. Pectoral. dr. iij.
Succ. Cichore.
Aq. Scabioſ. *an. unc.* S.
M. F. Sudoriferum.

In Suffocatione Matricis.

Rec: Sp: C. C. *gutt. xv.*
Syr. Calaminth.
Arthemiſia, an. dr. ij.
Aq. Matricar. *unc. j.*
M. *pro duabus doſibus.*

In Syncope & Palpitatione Cordis.

Rec: *Sp:* C. C. *gutt. x.*
Aq. Corn. Cervi, *unc j.*
Syr. Citri
Arantior an. dr. ij.

M. *pro*

M. *pro una doſi.*

In Variolis & Morbillis.

Rec: *Sp*: C. C. *gutt. x.*
C. C. *Uſti.*
C C *Philoſ. Præparat. an.* Scr. S.
Sulp: Phil. præp. gr xij.
Terræ Sigilatæ Ceylonic. gr viij.
Aq Tenell. Cervi, unc j.
M. *F. Sudoriferum.*

Ex ſupermanentibus *Cervi Cornibus*, *Cornu Cervi Uſtum* præparatur, nec oportet curare ut ad nos tranſmittatur, quandoquidem generis ejuſdem plurimas libras ſingulis annis tranſmittere poſſumus.

Oleum ſubtile quod ſurſùm delatum eſt, applicari poteſt, tam internè quàm externè, pro nonnullis affectibus. Ex *Oleo* condenſato fac certum

Empl. Nervinum.

Rec: *Ceræ Citrinæ, lib. j.*

Ser-

Servi Cervin, *lb* S.
Ol. Corn. Cervi.
Sangui. Cerv.
Oſſ. Cervi, *an .unc.* S.
M. *F. Empl.*

Cùm Emplaſtrum iſtud ad uſum conferes & ipſius efficaciam animadvertes, ſummoperè virtutem ejuſdem demiraberis, quam expertam habebis in *Diſlocationibus*, *Paralyſibus*, *Marcore membrorum* à vulneribus cauſato, *Podagra*, *Spaſmo*, *Convulſionibus*, & ſimilibus affectibus.

Aq. Tenellorum Cervi.

Rec: *Cornua Cervi Novella Sanguine ad huc repleta, in Fruſtula conciſa, q. ſ.*
Succ. Citri
Arantior an lb j.
Flor. Cinnam
Cardam. ſylveſtr. an. m. j.
Aq. Roſar.
Vini Albi Gallici, *an lb j.*

To-

Totum hoc ſimul in Retorta Vitrea impone; ei Capitellum ſuperaddendo atque illud in *Balneo Mariæ* adſiccitatem elice, illudque tanquàm Aquam Cardiacam pretioſiſſimam cuſtodi.

Aq. Cordis Cervi.

Rec: *Cor Cerv.* N°. 1.
Succ. Citri.
Arantior an lib. ij.
Cinnam unc ij.
Cardam. unc. S.
Cortic. Citri.
Arantior an. dr. iij.
Flor. Cinnam.
Herb. Roriſm.
Matricar an. m. S.
Aq. Roſar lb. j.
V*ini Albi Gallici, lb. iiij.*

Totum in *Balneo Mariæ* diſtilla uſque ad ſiccitatem & ad uſum ſerva.

Be-

Bezoardicum Corn. Cervi.

Rec: *Raſuræ Corn. Cerv.*
Corn. Cervi Philoſoph. præparat.
Corn. Cervi uſti & prӕp an unc. ij.
Sal. Volatil. C. C. *dr. j.*
Sulph: Philoſophicè præp. dr. ij.
Terr. ſigill. Ceylonic. unc. S.
Lapid Bezoar. or· dr. iij.
Fol. Auri, Nº. 5.
Ol. ſtill· cinam gutt. x.
M. F. Pulvis.

Maximam ipſius Efficaciam percipies in malignis omnibus morbis. Doſis eſt drach. s. ad drach. j.

Spiritus Sanguinis Cervi.

Recipe, Sanguinem Cervi quem in Retortam injicies & extrahes *per Arenam* ipſius *ſal Volatile*, *Spiritus* & *Oleum*. Dum autem nil ampliùs eliciendum ſupereſt, detrahe Recipientem, effunde totum ſimul in Retortam, & dùm leniter ac ſuaviter

viter rectificatum fuerit, ſervetur ad uſum. Hoc erit tibi Remedium non minori virtute dotatum quàm *Spiritus Cornu Cervi* reſpectu morborum eorundem pro quibus *Spiritum* illum tibi commendavi. Doſis eſt ſcrup. s. ad ſcrup. j. in convenientibus Vehiculis.

Oſſa Cervi non ſecùs ac *Olyphantum*, prout te docui, ſuppetitabunt tibi certum *ſal Volatile* & *Oleum* quæ tibi magnam virtutem demonſtrabunt in *Medicina* & in *Chirurgia*.

Spiritus Cornu Alces.

Recipe ſufficientem quantitatem *Cornuum Alces* quæ quidem nobis nuſquam deficiunt in *Ceylonia*, Terreum Inſtrumentum eisdem cornubus adimple, ſuper igne aperto illud appone, adapta ipſi Recipientem bene lutatum, & da ignem *per gradus*, tandem verò fortiſſimum, quod tibi

tibi faciendum eſt tamdiu donec nil ampliùs prodeat. Tùm ſines omnia refrigerari, Recipientem extolles, quod ineſt in Retortam infundes & Recipientem ablues cum ſpiritu *Roriſmarini* quem ſuperaddes, & totum in *Arena* rectificabis. Dùm *Phlegma* & *Oleum* incipiunt exire, ſiſte gradum, & extrahe ſpiritus & eos ſeparatim ſerva. Hoc erit adhuc tibi Medicamentum pretioſiſſimum quod in *Epilepſia*, *Apoplexia*, *ſpaſmo* & ſimilibus morbis maximam Virtutem tibi demonſtrabit. In Epilepſiâ ſequenti modo poteſt adhiperi.

Rec: *Sp:* C*orn. Alces, ſcr.* S.
Eſſ. Roriſm. ſcr [illegible]
Aq. Matricar. unc j.}
M. F. Hauſtus.

In Apoplexia.

Rec: *Sp:* C*orn. Alces, ſcr.* S.
Eſſ. Succini, gutt. viij.
C*innam. gutt. iij.*

Ro-

Roriſm. ſcr. j.
Aq. Menth. unc j.
M. *F. Hauſtus.*

Cornua Alces Calcinata & Præparata.

CORnua iſta calcinantur & præparantur non ſecùs ac Olyphantum Oſſa, prout ſuprà dictum fuit.

Spiritus Antiepilepticus ex Ungula Ales.

Recipe, certam quantitatem Vngularum, quas minutim diſſecabis, jiſque Retortam adimplebis, & exinde *Sal Volatile & Oleum* elicies. Quando diſtillationem peregeris, aſſume *Retortam*, & perge pari modo ac de *Cornubus* dictum eſt. *Ungulas* ſupermanentes calcinabis & ſervabis ad uſum. Spiritus illius rectificati duas Uncias in Retortâ impones, & ſuperaddes.

Rec:

Rec: *Nuc. Moſcat.*
Macis.
Cubebar.
Coriandr.
Cardamom.
Cardam. Sylveſt. an. unc. S.
Herb. Calaminth.
· *Roriſm.*
Matric.
Baſilicon. an. M. *S.*
Sp: Vini, lb. j.

Hæc omnia ſine per aliquot dies unà macerari. Tunc diſtillato per *Alembicum in Arena.* Doſis eſt ſemidrachma, ſumiturque cum aptis aquoſis Liquoribus. Exquiſitiſſimum eſt Remedium in *Epilepſia* & *Apoplexia.*

Bezoardicum Cornu & Ungulæ Alces.

Rec: *Corn. Alces Philoſophic. præp.*
Corn. Alces Calcinat.
Ung. Alces Calcinat.

Ung. Alces Philoſ. Præp. an. unc. j.
Sal. Volat. Oleoſ. ex corn. & ung. alc. dr. ij.
Fol. Lunæ, No. *x.*
Mag. Lunæ, dr. j.
Succini. dr. S.
Ol. ſt. Menth. gutt. xx.
Fol. Cinnam gutt. x.
Butyr. Perlar. dr. j.
M. *F. Pulvis.*

Bezoardicum iſtud auxilium ſuum in ſupradictis Affectibus potentiùs demonſtrabit. Doſis eſt ſemi drachma & ampliùs in convenientibus *Vehiculis.*

Spiritus Cornu Capri Cervi Orientalis.

ANimalis hujus *Cornua* torſa, non lecùs ac ea quæ fert *Unicornu* rectà ſurſùm eriguntur, in formam aculei deſinunt nec minores habent vires: hæc igitur raſpata vel minutim conciſa, & in Terreo Inſtrumento depoſita, præbent eodem modo *ſal* quoddam cæ-

Volatile & *Oleum*, prout etiam efficiunt cæterorum Animalium Corpora. Quod quidem ubi rectificatum fuerit cum parùm per Spiritus Vini, exquiſitum præbebit Spiritum qui tibi pro variis affectibus inſervire poteſt, ſcilicet.

In magnis Lypothimiis, Palpitationibus & Oppreſſionibus.

Rec: *Sp: Corn. Cap. Cerv. Or. ſcr. j.*
Lap. Bezoar. Or. dr. s.
Syr. Citri.
Cinnam. an. dr. ij.
Aq. Tenell. Cervi, unc. j.
M. *F. Hauſtus.*

In Febribus Malignis.

Rec: *Sp: Corn. Capr. Cerv. Or. ſcr. j.*
Theriac. Ceylonicæ, dr. j.
Lapid Bezoar. Or. dr. s.
Aq. Zedoar. unc. j. s.
M. *F. Sudoriferum.*

In Suffocatione & Obſtructione Matricis.

Rec: *Sp: Corn. Capr. Cervi Or. ſcr. j.*
Syr. Cinnam dr. ij.
Aq. M*atricariæ unc. j.*
M. F. Hauſtus.

Poteſt etiam ex ejuſdem Beſtiæ ſanguine componi, ſicut ſuprà dictum eſt, Spiritus quidam qui celeriter auxilium ſuum præbebit in *Pleuritide*, atque ſimilibus Affectibus.

Ex Oſſibus hujusce beſtiæ paratur etiam certum quoddam *Oleum* & *Sal Volatile* quod eaſdem Virtutes habet, ac *Oleum* quod ex Oſſibus omnium Cervorum conficitur.

Spiritus Cornu Rhinocerotis.

HUjus Animalis Cornua (quæ ab Incolis & Portugalenſibus in *India* magno pretio habentur) à me, ſequenti modo, cum igne fuerunt examini ſubjecta. Conſtant abundanti portione Sulphureâ & plurimùm continent *Salis Volatilis*, quod ſequenti modo ſolet extrahi.

Recipe Cornu, quod in minutiſſima ſegmenta Tornator tornabit, Eoque Terreum Inſtrumentum adimplebis, id quod collocabis in Ven-

Ventoſa fornace, adjunctoque Recipiente benè lutato *per gradus* ignem accendes, & ſub finem, vehementiſſimum. Hoc facto, igneque demortuo, Recipientem aſſumes, ejuſque contentum in Retortam vitream injicies, ſed & Recipientem optimè lavabis cum tribus vel quatuor Unciis Spiritus Vini quem ſimùl miſcebis. Tunc depones Retortam in Vaſe Arenâ pleno, & adjunges ipſi Recipientem benè lutatum. Tunc primò diſtillabis meliorem Spiritum, qui quidem cum ſubtiliſſima, ſulphurea & ſalinoſa portione conjunctus extrahitur, deinde cum obſervabis quod *Phlegma* & *Oleum* jam initium facient exeundi, debes ea colligere atque ſeparatim ſervare. Tunc iterùm vitrum appone & *Oleum* tamdiù extrahe, donec propter denſitatem ſuam nil ampliùs fluere queat: tunc temporis labori finem impone. Serva benè diſtillatum iſtud rubrum *Oleum* quod quidem,

pro morbis tùm externis tùm internis magnam virtutem continere comperies. Nam quoad internos ſi quis timet ne Sanguis ſuus propter periculoſum occaſum factus ſit congelatus, aſſumendæ ſunt ipſi guttulæ quædam iſtius Olei cum calida Cereviſia, vel Vino vel aliis convenientibus Liquoribus. Externè verò miſceri poteſt cum Linimentis quæ uſui ſunt ad graves contuſiones, coſtas ruptas, diſlocationes, Contorſiones, & ſimilia. Mirum in modum dolorem ſedat & eundem ſanat: Hoc etiam præſtat illud *Oleum* quod ſubſidet, ex quo pretioſum *Emplaſtrum* fieri poteſt, quod decies majorem vim demonſtrabit quam vulgare *Emplaſtrum Oxycroceum*, aut cæteræ res omnes quibus homines eundem in finem utuntur. *Spiritum* talem conſervare poteris, vel exinde *Sal Volatile* ſublimare juxta modum quem tibi pro quibuſdam aliis declaravimus. Uſus iſtius *Spiritus* talis eſt.

In

In Febribus Venenoſis: Contagioſis Morſuris Serpentum vel aliarum Venenoſarnm Beſtiarum.

Rec: Sp: *Corn. Rhinocerotis, gutt. x.*
Eſſentiæ Bezoardic. gutt. xx.
Lapid. Bezoar. Or. ſcr. j.
Syr. Camphorati unc. S.
Aq. Zedvariæ, unc. ij.
M. F. Hauſtus.

In Affectibus Cordis.

Rec: *Spi C. Rhinoc. ſcr. j.*
Syr. *Citri.*
Arantior.
Aq. Tenellor. Cervi. unc. ij.
M. F. Hauſtus.

In Epilepſia.

Rec: *Sp: Corn. Rhinoc. ſcr. j.*
Eſſ. Roriſm. dr. S.
Aq. Menth. unc. j.

In Apoplexia.

Rec: Sp: Corn. *Rhinoc. ſcr. j.*
Eſſ. Succini. gutt. ij.
Syr. *Perlar.*
Cinnam an. dr. ij.

Aq. Matricar. unc. j.

M. F. Hauſtus.

In Suffocatione Matricis & Hypochondriacis.

Rec: *Sp: C. Rhinoc. ſcr. j.*

Eſſent. Succin.

Roriſm. an. gutt. x.

Syr. Arthemiſ. unc. S.

Aq. Matricar. unc. j.

M. F. Hauſtus.

Bezoardicum Cornu Rhinocerotis.

Rec: *Raſ.* Corn. *Rhinoc. unc. ij.*

Corn. Rhinoc. calc. & præp. unc. j.

Terr. Sigillatæ Ceylonic. *unc.* S.

Cortic. Rad. Cinnam.

Cinnam. Sylveſtr. an. dr. ij.

*Sal.*V*ol.Oleoſi Zerumbeth. dr. j.*

Lapid. Bezoar. Orient. dr. ij.

Sal. Volat. Oleoſ. C. Rhinoc. dr. j.

Fol. Auri in Pulv. imp. cont. dr. j. s

Ol. Still. Cinnam. gutt. x.

M. F. Pulv.

Iſtud

Iſtud non minorem tibi Virtutem offeret quàm Spiritus, in Affectibus Supradictis. *Doſis eſt ſemid. ad drach. j.*

Sal Volatile & Fixum ex Viperis & Serpentibus.

INter illos varios colubros qui reperiuntur in *Ceylonia* habemus ſimul etiam *Viperas*, ut & alios magnos *Angues* qui dùm *Hippocrates* viveret, in magno pretio fuerunt apud omnes expertos Medicos. Quamobrem non oportet illos ſilentio prætcrire, nam iidem, multis ac miris modis, preſtantes Medicinas nobis ſuppeditant.

Recipe Igitur partem unam Viperarum quæ ſupplebit defectui cuprearum illarum Capellarum vel aliorum magnorum Anguium, abjice caput, caudam ac viſcera, exceptis Hepate & Corde; cætera ſimul exſicca, proſcinde in minima frutula, quibus dein Retortam vitream

replebis, tunc eam depones in fornace ventoſa, Recipientem ei præponendo; exinde diſtillabis quidquid exire potuerit. Hoc facto vas tuum extrahes ac recipientem ablutum, evacuabis. Infunde totum liquorem in Phialam, cujus collum ſit oblongum, tunc rectificabis eum, eoque modo *Sal Volatile* bellè ſublimabitur, illudque deinde colligere poteris atque reſervare. Nonnulli volentes ipſius fætorem eximere, tantùm affundunt *Spiritus Vitrioli*, donec non ampliùs ebulliat, & ipſius humiditates abſtraxerint. Deinceps iterùm ſuperaffundunt partem unam *Liquoris Spiritus Tartari*, & ità ſeparant *Sal Volatile* quod tali modo fit purius & penetrantius. Dùm iſtud Sal ita coagulatum eſt cum *Spiritu Vitrioli*, & quodammodo ad fixitatem delatum eſt, fæliciſſimè pro multis morbis impendi poteſt, quoad *Sudorifera*. Verumenimmerò certus modus *Sal Fixum* faciendi requirit

Aquam

Aquam pluvialem quæ continet in ſe ſubtilem quemdam *Salem Nitroſum* quo ſal ſuperior per abſtractionem aliquatenùs fixus fit. Qui Sal poteſt ſalubrioris uſus eſſe quàm Sal Volatile, pro nonnullis affectibus. *Oleum*, quod provenit ex hac diſtillatione, pretioſiſſimum eſt, quoad *Chirurgiam*, dùm remediis illis immiſcetur quæ ſanandis vulneribus ac morſuris venenoſorum Animalium inſerviunt.

Hæc Salia virtutem præſtantiſſimam continent in plurimis morbis malignis atque periculoſis, ſi ſumatur ex iis ſolummodò parva quædam Doſis; nam ſudorem provocando, perniciosas materias expellunt, mirum in modum à Torminis earum optimè liberant, ſanguinem purificant: firmiter adhærentes Humores incidunt & diſſolvunt: præſertim verò vires ſuas demonſtrant in *Arthritide.* Calculoſas Materias per Urinas ejiciunt, vetuſtas viſcerum obſtructiones aperiunt, variaſque fe-

bres exinde provenientes perſanant, omnibus putrefactionibus atque melancolicis humoribus obſiſtunt. Idem præſtat etiam hæc ſubſequens *Therica* & ipſum *Bezoardicum* quæ ſimul cum ſupradictis Remediis ſemper ad uſum habui parata. Hic ego vos nonnullarum præſcriptionum participes efficiam ſecundum quas vobis ipſis conſulere licebit.

In Febrib. Malignis, Ptechialibus, & Peſtilentialibus.

Rec: *Sal. Viperin. Volat. gr v.*
Sulph. Phil. Præp. gr. vj.
Theriac. Ceylonic. dr. j.
Sal Volatil. Zerumbeth. gr. iij.
Aq. Zedoariæ, unc. j. s.
M. *F. Hauſtus.*

In Febribus Intermittentibus.

Rec: *Sal. Volatil. Viperini, gr. v.*
Spin. Viperin. Calcinat. ſcr. j.
Sulph. Phil. Præp. ſcr. S.
Decoct. Hord. vel Cichor *unc. ij.*
M. F. Hauſtus.

Rec:

In Scabie & Lepra.

ec: *Sal. Volat. Viperin. gr. iij.*
Spin. Viper. Calcin. ſcr. j.
Sulp. Phil. Præp. gr. vj.
Decoct. Lign. Ebeni unc. iß.
M. F. Hauſtus.

In Arthritide.

ec: *Sal. Volat. Viper. gr. vj.*
Spin. Viperin. calcin. ſcr. j.
Aq. Morungæ, unc. iß.
M. *F. Hauſtus.*

ILlud autem Remedium multis a-is morbis inſervire poteſt, cum ma-xima utilitate.

Externè ſedat cruciatus Paraliticos atque Podagricos, ſi cum aqua Ro-ſarum aut quadam aliqua re ſimili ſol-vatur, & cum implicato linteo madido parti morboſæ ſuperponatur.

Inſuper præparantur à me Serpen-tes in *Ceylonia*, ita ut à putrefactione præſerventur. Qua de cauſa poſſunt ad exteros emitti, vel ad uſum ſer-vari.

vari. Quod quidem fit modo ſequenti. Poſtquàm emundati ſunt, ut antea dictum eſt, eos in fruſtula diſſeco, & per tres aut quatuor horas in moderatâ Muriâ colloco, tunc eos exſicco atque in cribro, quod obcludere poſſum, depono: poſtea ſubter eo parum ignis extendo, deſuper ſpargendo pulverem factum ex *Cortice Rad. Cinam. Cortic. Radic. Cinam. Sylveſt.* parumper *Myrrhæ* & *Lig. Aloës*, ſic eos lentè ſiccari ſino uſque dùm contundi & in pulverem redigi poſſint. Tunc ex hoc ſoleo componere certum quoddam.

Bezoardicum Viperinum.

Rec: *Pulv. Viperin. Præp. unc. ij.*
Spin. Viperin. Calcin. unc. S.
Terr. Sigillat. *Ceylonic. dr. j.*
Cortic. *Radic* Cinnam.
Cinnam *ſylv. an. dr. j.*
Sulph. Phil. Præp. dr. ij.
Sal. Vol. & Fixi Viper. an. dr. j:
Ol.

Ol. ſtill. Camph. gutt. xx.
M. F. Pulv. doſ. dr. s. ad. dr. j.

Theriaca Ceylonica.

Rec: *Mell. Deſpumat. lb. v.*
Pulv. Viperin. Præp. unc. iiij.
Spin. Vip. Calc.
Terre Sigill. Ceylonic. an. unc. ij.
Rad. Zerumbeht
Zedoariæ.
Calam. Aromat. an. lb. S.
Cortic. *Rad. Cinnam.*
Cinnam. Sylv. an. unc. iiij.
Ariſtolochiæ Long.
Citri.
Arantior.
Fol: Cinnam an: unc: j.
Sal: Vol: Oleoſ: Zerumb: unc: S:
Vol: & Fixi Viperin: an: dr: ij:
Camphor ex Rad: Cinnam dr: j:
Sulp: Philoſ: Præp: unc: j:
Ol; Rad: Cinnam dr: iij:
M: F: Electuarium.

Quid

QUid fiet nunc de vobis? O *Theriacæ Venditores*, qui per totum orbem vagamini? meliùs eſſet ut deceptoriam veſtram *Theriacam* à *Ceylonia* prohiberemus propter eam quam ibidem centiès meliorem componere poſſumus. Hæc eſt recta venenum expellens *Theriaca*, cujus *Scrupulus j*: tam magnum effectum producet quàm veſtræ *Libra* integra. Non eſt Theriaca ſomnum inducens, ſed Spiritus ipſos exhilarans. Suo Tempore ſatis ſuperque manifeſta fiet, propter tot & tantas Virtutes quæ continentur in ea.

Tinctura Bezoardica.

Rec: *Pulv:Vip:cum hep:& Cord.unc:j:*
Sal Volat: & Fixi Vip: an: dr: j:
Lap: Porcin Ceylonis: dr: js:
Cort: Rad: Cinnam:
Cinnam: Sylv:

Ari-

Ariſtoloch: Long: an: dr: ij:
Rad: Zedoar.
Zerumbeht.
Calam Aromat.
Galang: Maj: an: dr: j:
Lign: Colubr: dr: iij:
Sp: Vini Camphorat: unc: viij:
Miſc:

HÆc omnia ſimul in magnam Phialam injice, quam benè lutatam, in Arena Calida collocabis, ut fiat extractio. Cùm autem hoc modo per octo dies conſtituta fuerit, tunc totum in Retortam effundes & *Spiritus* extrahes quos iterùm ſuperaffundes, & de novo *Tincturam* elicies tunc eam claram excipe, atque ad uſum ſerva.

Habes hic prætereà *Medicamentum* exquiſitiſſimum quod *Theriacæ, Mithridato* plurimiſque aliis inutilibus Remediis anteferes, illa enim illa putrefactioni ſubjiciuntur, iſtud verò meliùs ultimâ quàm primâ die permanet.

net. *Doſis eſt ſemi Scrup. ad Scrup. j.*

Hircus.

INſuper volo vos participes facere duorum inſignium Remediorum, ex *Hirco* fætente: *Helmontius* cujus altum Ingenium Scholas totius orbis Terrarum commovit in *Aurora* ſuâ, ubi de *Duelech* ſcribit, ita loquitur. *Hircorum Urina ſi velut humana diſtilletur* plus præſtat quàm enarrari poteſt contra Contemptores Artium: Quære, & gaudium reperies. In alio commendat *Sanguinem Hirci* tanquàm *Specificum* quoddam contra Pleuritidem. Hæc ambo Medicamenta per ignem ad Spiritus ſubtiles adduxi, prout ſequitur.

Spiritus ex Urina Hirci.

Recipe, Sub ortum Auroræ, ſufficientem portionem *Urinæ Hircorum*, naſum eis obturando, tunc an-

xii redduntur & urinam emittunt quia ſe quaſi ſuffocatos ſentiunt. Hanc Urinam poſtquam ut decet putrefacta fuerit per *Alembicum in Arena*, velut humanam Urinam diſtillabis. Iſtud eſt Remedium præſtantiſſimum pro *Calculo*; quoad autem periculoſas Ureterum ac Veſicæ obſtructiones, miraculoſas exhibet operationes. Hoc ipſo Remedio duabus vel tribus perſonis mirabiliter auxiliatus ſum quæ aquam per quinque vel ſex dies emittere nequibant, atque ſui compotes non erant, circiter tamen trium aut quatuor horarum ſpatium cujuſcunque perciculi fuerunt expertes. *Doſis eſt Scrup. j. ad drach. S.* in Cereviſia, vel in Aqua, vel in alio Liquore.

Spiritus Sanguinis Hicri.

QUid deſiccatus *Hirci Sanguis* ope-

opererur benè notum eſt. Ego verò *Spiritum* quemdam exinde prolicio, quo *Pleuritidem* omnium periculoſiſſimam, abſque venæſectione ſanare poſſum. Aſſumò portionem Sanguinis, aquam aufero, Reliquum per Retortam extractum, primò lentè, deinde vehementiùs, producit *Spiritum, Sal Volatile* & *Oleum*, quod tunc rectificatum per *Alembicum*, præbet pulcherrimum quemdam *Spiritum*, qui in hoc morbo mira præſtat, quando cum medio quodam commiſcetur, & cochleari juxta formulam ſequentem in uſum adhibetur.

Rec: *Sp: Sangu Hirc: dr: S:*
Succ: Cichor.
Portulac: an: unc: ij:
Syr: Scabioſ: unc: S:
M: F: Hauſt: pro: 3 aut: 4 Doſ:

Eandem efficit Operationem in Peripneumoniâ, curſus interrup-

ruptione Circulationis, in gravibus occaſibus, contuſionibus, vel Coſtarum Fracturis ubi datur ſuſpicio Sanguinis Coagulati.

Rec: *Sp*: *Sangu*: *Hirc*: *ſcr*: *j*:
Oc: *Canc*: *Præp*: *gr*: *xv*:
Succ: *Scabioſ*: *unc*: *S*:
M: *F*: *Sudorif*:

Quod juxta placitum veſtrum reïterare poteritis. Oleum *Linimenti* loco vobis inſervire poteſt.

Sylveſtres & Domeſtici Porci.

HÆc Animalia plurimas nobis Medicinas ſuppeditant, quarum cognitio ſat evidens eſt. Nunc verò mihi ſolùm animus eſt paucula deſcribendi, quæ lapides *Porcorum* attingunt (ſic enim vocantur a plurimis) Reperiuntur autem in *Porcis* Sylveſtribus *Inſulæ Ceylonicæ*. Non equi-

equidem Lapis eſt, ſed eſt ſimul compacta piloſaque Materia, bili Beſtiæ ſecundùm guſtum commixta, ſummamque amaritudinem obtinens. Res hæc frequentis nunc uſus eſt apud Incolas, ſicut & apud *Europæanos*, fælicemque ſucceſſum habet in multis gravibus ac ſubitis Accidentibus tanquam quoddam *Alexipharmacum*, *Alexiterium*, aut *Antidotum*. Præcipuè verò bonitatem ipſius expertus ſum in de Bort, ſive Colera in Variolis & ſubitis Febribus quas quædam venenoſa qualitas comitatur. Modus eo utendi nil aliud eſt quàm quod illud adjecta quadam humiditate ſuper lapide conterunt, ſed quia piloſitas eſt quodammodo faſtidioſa, eam ab cauſam ex eodem quandam Eſſentiam extraxi, cujus minima tantùm Doſis operationem ſuam valdè ſubtiliter & ſine morâ præſtat: & hoc modo paratur.

Eſ-

Eſſentia Lapidis Porcini Ceylonici.

Recipe, Talem lapidem, quem in minima fruſtula diſſecatum in phialam projicies, eique tantùm boni *Spiritus Vini Tartarizati* ſuperaffundes ut ſub duorum digitorum ſpatio materia ſubmerſa jaceat. Vitrum benè lutabis atque per octo dies in calore depones ut fiat extractio. Sic Tincturam Lutei coloris habebis quam claram effundes eamque totam Aromaticam atque fortiſſimam olfacies. Habes hìc igitur omnes vires ſimul conjunctas, & hanc Medicinam vel ſolam vel ſub aliis præbere potes. *Doſis eſt gutt. iij. ad gutt. V.*

Scorpiones.

HUjus generis Reptilia miræ magnitudinis apud nos reperiuntur. Ex eis autem habemus *Oleum Scor-*

pi-

pionis Simplex, & poſſumus etiam *Oleum* componere non ſecùs ac illud quod *Oleum Matthioli* dicitur: quod fit modo ſequenti:

Rec: *Ol: Oliv: lib*: 5:
Herb: Calaminth.
Menth:
Nepetæ, an: *M*: j:
Verben.
Seſami.
Matricar.
Fol: Cinamam.
Iunc: Odorat: an: m: S:
Rad: Iunci Odorat.
Zedoar.
Gentian.
Ariſtoloch: Long.
Zerumbeht an: unc. j.
Cortic. Rad. Cinnam.
Cinnam Sylv. an. dr. vj.
Cinamomi unc. j.
Bacc: Cinnam. unc. j.
Cardam Sylvëſtr. dr. iij.

Her-

HErbæ Radiceſque minutìm incidi debent, & *Oleum* ex iis extrahi. Quam ob cauſam in loco calido, per octo vel quindecim dies collocari debent: poſteà ſuper igne lento decoquentur, comprimentur, & tranſcolabuntur.

Tunc in hoc *Oleo* decem vel plures magni viventes adhuc Scorpiones ſunt imponendi, verùm ſucceſſivè, difficulter enim tot una vice recuperantur. Vitrum autem benè obturatum in Arena calida, vel in cineribus collocabis, & ibidem per aliquot tempus remanebit donec tandem venias ad Coctionem quæ per duas vel tres horas igne lento fieri debet: tunc Oleum exinde comprimes, & ipſum ſervabis.

Oleum iſtud non minùs efficax erit quàm quod Matthiolo tribuitur, imò tantam in eo virtutem experieris.

Millepedæ Judicæ.

IPſæ dant nobis *Oleum per Infuſionem*, quod non ſolùm inſervit contra punčturas earundem, ſed etiam Olei Scorpionum loco ſubſtitui poteſt.

Oleum Lumbricorum & Vulpinum poſſumus etiam componere, ſi qui ſint qui ipſis indigeant.

De Conchis ſeu Perlarum Teſtis, & de Unionibus ipſis.

COnchæ atque Uniones jure ſub Animalium Regiſtro comprehenduntur, licet ipſarum ſubſtantia notabilem portionem *Salium Mineralium* poſſideat, è quibus etiam ita coagulatæ fuerunt. Offerunt nobis *Matres Perlarum*, *Margaritas Præpar.* *Sal Perlarum*, *Magiſterium Perlarum*, quæ quidem quo-

mo-

modo parentur abundè notum eſt. Quapropter nil aliud vobis hìc proponam quàm pulcherrimum *Butyrum Perlarum*, *Syrupum Perlarum* & *Pulverem Antifebrilem Perlatum*, quæ tria, non ſecùs ac alia præparata præſtantiſſimæ ſunt *Medicinæ Cordiales*, & ſequentibus modis componuntur.

Butyrum Perlarum.

ACcipe quantum ſufficit è noſtro diſtillato Aceto Ceylonico quod à me, pluris æſtimatur quàm Acetum vini, quippe quod nullas Fæces in Fundo ſicut *Acetum Vini*, licet talem vim, habeat: & funde ipſum ſupra margaritis ſubtiliter contuſis atque melioris notæ; da tempus ut ſolvantur: Dùm verò nil amplius ſolvendum ſupereſt, educito liquorem, eumque per chartam bibulam tranſcola, ſuperaffunde novum iterùm, & ſolve ſicut antea, donec ju-

judices te ſufficientem ipſius quantitatem habere: deinde diſtillabis ipſum in *Balneo* donec fiat ſiccum, tunc deſuper affundes quemdam *Spiritum Vini* quem exinde diſtillabis, & eundem iterùm affundes, atque per vices aliquas cohobabis, ac tandem fiet ſicut Butyrum atque totam ſuam acrimoniam amittet. Hoc eſt igitur Butyrum Perlarum quod præſtantiſſimum eſt *Cardiacum*. Eſt & pretioſiſſimum Medicamentum contra Phtiſim, ſicut & contra *Febrim Hecticam* quæ comitatur Phtiſim. Quoad *Cephalalgiam* quæ provenit à calidis vaporibus, deiicit humores ad partes inferiores, & eſt inſigne Medicamentum ad fixionem & requietem Sanguinis & Spirituum Efferveſcentium. *Doſis eſt Scrup. j. ad Drach. S.*

Syrupus Perlarum.

Recipe Solutionem Perlarum ſecundùm modum eam conficiendi, quem

quem te docui lib. j. Tunc Accipe duas libras boni Syrupi ex albo Saccharo confecti. Fac totius commixtionem, impone illud in Retortâ, & exinde Diſtilla circiter tres unius Libræ partes humiditatis, tunc paratum eſt & habes certum quemdam, mirabilem *Syrupum* Cordialem qui multis ipſius Cordis infirmitatibus, mirum in modum opitulatur.

Simul etiam in iſtis calidis Regionibus *Pulverem* quemdam *Antifebriticum Perlatum* ad praxim adhibui, qui tam in *Febribus* continuis quàm in Intermittentibus mirabiles effectus ſemper produxit, & talis eſt ut ſequitur.

Pulvis Antifebriticus Perlatus.

Rec: *Matr. Perlar. Præp. lib. S.*
Corn. C. Uſti, & Præp. unc. iiij.
C. C. Phil. Præp. unc. j.
Nitr. Vitriolat. dr. vj.
Sulph. Phil. Præp. unc. j.

Miſc. fiat Pulvis. Doſis dr. S. ad. dr. j.

OBſervate quàm exquiſita quàmque pretioſa *Medicamenta* nobis offerantur circa littus noſtrum *Ceylonicum*: permutamus plumas pro Frumento noſtro, & de induſtriâ Dona Dei pedibus conculcamus. Hujusmodi Medicamenta nonniſi caro pretio comparantur, in his autem locis pro minimo, quin & ferè nullo pretio recuperari poſſunt. Nunquid pertinacium hominum eſt, ita veritatem impugnare?

Hæc ſunt igitur ea *Medicamenta* quæ vobis ex *Animalium* Regno communicare decrevi: ſi verò quodam eſtis amore capti tàm pro Veritate quàm pro Veſtrórum ægrotorum Utilitate, non dubito quin iſta jucundiora vobis appareant quàm Herbarum corruptarum ſiccarum atque mucidarum neſcio qualis farrago. Certè ſemper plùs juvat cibos ſume-

re

re recentes & benè paratos quàm eos qui ſunt veteres & malè conditi. Cibis igitur quos apud nos habemus præſtat aſſuefacere corpora noſtra, potiùs quàm velut famelici cæteris extraneis inhiare. Si quis verò Viam Regiam introiverit, non dubito quin multùm jucunditatis in ea ſit reperturus.

Interim ut inſtitutum meum proſequar, Terræ *Ceylonicæ* nonnullas arbores, quoſdamque fructus attingam, & quid exinde colligi poſſit videbo, dùm eodem tempore meliorem ditioremque Medicinalem noſtram officinam erigere conabor. Primum autem examen ab Arbore *Cinnamomi* faciemus.

De Arbore Cinnamomi.

A*Rbor Cinnamomi*, quæ Rex omnium Arborum juremerito vocari poteſt, Corticem habet quæ per

totum Orbem cibi vicem præbet: eſt autem hæc ejus minima qualitas; tot enim, totque variæ res ex ea procedunt, ut juſta ſit occaſio demirandi quî ſit ut hæc Arbor omnigenas Medicinas nobis exhibeat. Quælibet enim pars ſuam profert, & talis eſt omnium inter eas differentia, ut qui earum ignarus fuerit, juramentum præſtare facilè velit, eas ſcilicet ex unica Arbore provenire non poſſe. Nos igitur ab Arboris cacumine principium ineuntes, finem ad Radicem uſque deducemus.

Flores Cinnamomi.

FLores iſti ſunt paruuli, ſtellati, in fundo & in medio parùm per lutei, odore jucundi, atque cum Tilii floribus *Europæis* convenientes, tantillùm pingues ſentiuntur dùm pertrectanctur aut conteruntur. Moderatæ ſunt Temperaturæ; calidæ ſcilicet ad gradum tertium, & quamvis

vis crudæ, nihilominùs adhiberi poſſunt ad *Clyſteres*, *Fomentationes* & *Cataplaſmata*: ſunt enim mediocriter *Calefacientes*, *reſoluentes* & diſſipantes. Per diſtillationes & præparationes exhibent nobis.

Aq. Fl. Cinnam.
Ol. fl. Cinamom.
Spiritus Fl. Cinamom.
Conſ. Fl. Cinnam.

A*Qua* & *Oleum* per *Veſicam* excipiuntur: Subtilis *Aqua*, in *Balneo Mariæ*. *Spiritus* per *Fermentationes* vel Affuſiones continuas Aquarum primarum ſuper Flores recentes donec ſat fortis evadat. Res iſtæ propter virtutem Balſamicam capitis & Stomachi Morbos curant & *Vehiculi* loco ſumuntur.

Conſerva Florum Cinnamomi.

COnficitur non ſecùs ac *Conſer-*

ua Florum aliorum. Tunc autem excellentiſſimum eſt Medicamentum ad ægritudines ſupra deſignatas. *Doſis eſt a b. j. ad. ij. Drach.*

Oleum Coctum Florum Cinnamomi.

IUxta methodum vulgarem pulcherrimum Oleum è Floribus Cinnamomi cum Olivarum Oleo poteſt adhuc extrahi, quod commodiſſimum erit in variis Accidentibus, tàm in *Medicina* quàm in *Chirurgiâ* pro Clyſteribus, Cataplaſmatibus & Linimentis: & eſt temperatè calefaciens, emolliens, reſoluens, & corroborans.

Folia Cinnamomi.

HUjus Arboris Folia nihil ferè quoad figuram à foliis Laurinis differunt, mediocris ſunt craſſitudinis, at-

atque pinguedinis: calidæ ſunt uſque ad quartum gradum, frequentiſſimè ſunt in uſu in Medicinâ & in Chirurgiâ, reſpectu Medicinæ præſcribuntur commodè ſicut & quævis alia *Aromata*. Qualitatem habent Calefaciendi, incidendi, diſſipandi, & reſolvendi: quam ob cauſam effectus maximos in omnibus Flatuoſis morbis producunt. Ego ipſe Pulverem exindè compoſui pro talibus morbis qui reſpectu *Colicæ Paſſionis*. *Tympanitidis*, & etiam inter *Purgantia* commixtus mirabiliter ea corrigit & emendat adeò ut abſque Torminibus vires ſuas explicet. Vobis eodem tempore deſcriptionem illam demonſtro.

Pulvis Carminativus,

Rec: *Pulv. Fol. Cinnam. lb. j.*
Sach. Alb. unc. viij.
Ol. ſt. Fol. Cinnam. dr. iij.
M. F. Pulv. Subtiliſſ.

PRæter uſum Medicinalem iſtorum *Foliorum*, habent etiam varios frequentes, & aptiſſimos uſus in Chirurgiâ pro Thermis, Cataplaſmatibus, Vnguentis, Clyſteribus, & ſic deinceps. Hinc etiam quilibet vir eruditus atque peritus, Terra Marique patientes ſuos optimè juvare poteſt, ſi foliorum iſtorum uſum, apprimè noverit.

Aq. Fol. Cinnam.
Ol. ſt. Fol. Cinnam.

NObis etiam exhibent *per Diſtillationem* præpollêns Oleum, ab Oleo Cinamomi toto cælo diſcrepans, tàm in ſapore quàm in odore: Quin & Oleum Caryophilli cuicunque potius videretur, quàm quidlibet aliud, propter integram quam habent uniformitatem. Calidum eſt & penetrans atque pro morbis omnibus,

bus, ad quos Oleum *Caryophilli*, commendatur, iſtud etian impendi poteſt. Mirabiliter etiam purgantia corrigit dùm aliquæ tantùm guttulæ cum ipſis commiſcentur. Aqua ipſa ſimiles vires poſſidet; ſi ſumatur in magna Doſi.

Syrupus Foliorum Cinnamomi.

Syrupus Foliorum Cinnamomi ſequenti modo componitur:

Recipe Recentia Folia, eaque minutim conciſa deponantur in Retorta & tunc ſuperaffunde propriam aquam *Cinnamomi* diſtillatam. Colloca eas tunc in loco calido, donec optimè ſed lentè facta fuerit extractio, effunde totum: deinde Solve bonum ſaccarum album in *Aqua Foliorum* Cinnamomi, & id ſimul ad *Conſiſtentiam Syrupi* decoque. Poſtea dejice priorem Extractionem in Retortam nitidam cum iſto Syrupo & humiditatem ſuaviter per *Balneum* *Ma-*

Mariæ diſtilla, & ad uſum ſerva. Syrupus iſte præſtantiſſimum eſt *Correctorium* Vomitivorum & Purgantium, calefacit & confortat Stomachum & Viſcera, bonum eſt contra Colicam & contra morbos quorum maxima pars è *Frigidis*, *Pituitoſis*, atque *Phlegmaticis Humoribus* originem ſuam deducunt.

Oleum Coctum Foliorum Cinnamomi.

EXtrahitur per decoctionem Foliorum cum Oleo vulgari. Eſt autem calefaciens, anodynum, & reſolvens. Aptiſſimum eſt ad uſus *Chirurgicos*, velut ad *Linimenta*, *Cataplaſmata* & *Clyſteres*. Item in Colica, Ventris Torminibus, Tympanitide, & in aliis ventoſis atque Aquoſis Tumoribus.

Fru-

Fructus Cinnamomi.

EJuſmodi Fructus ſunt æquè ac *Laurini* : cùm ad maturitatem pervenerunt cæruleum colorem habent, aliâs viridem. Sunt etiam interna cortice circumcincti veluti *Baccæ Lauri* & finduntur parìter eodem modo. Calidi ſunt uſque ad tertium gradum quem non facilè poſſunt attingere. Maximus eſt eorum Uſus in *Medicina* & in *Chirurgia* in Thermis, Çataplaſmatibus, Emplaſtris, Vnguentis, Clyſteribus, & ſic de cæteris.

Dùm diſtillantur, exhibent nobis *Oleum* & *Aquam*, & in Fundo certam viridem & denſam pinguedinem quæ ſæpiſſimè convenit in Chirurgia. E Fructibus extrahere potes quæ ſequuntur.

Aq. ſt. Bacc. Cinnam.
Ol. ſt. Bacc. Cinnam.

Sp. Bacc. Cinnam.
Eſſ. Bacc. Cinnam.
Ol. Coct. Bacc. Cinnam.

QUando juxta Methodum ordinariam, ſufficientem fructuum quantitatem aſſumis, eoſque primò groſſo modo contuſos in Cacabum injicis, Aquam largiter ſuperaddis & diſtillare pergis, tunc *Oleum* & *Aqua* prodeunt quæ vel minimùm differunt à Sapore Juniperi, & jiſdem Affectibus inſerviunt atque producunt eaſdem operationes propter quas Oleum Juniperi commendatur. Si quædam paruulæ guttæ cum Aquâ bibendæ præbeantur, valdè ſuaviter Urinam expulſant & Materiam Mucilaginoſam educunt quæ procreat Uretherum Obſtructiones.

Spiritus extrahitur ſicut ex aliis *Vegetabilibus*, unde etiam è Fructibus Eſſentiam extrahis quæ tibi præbet optimum *Diureticum* in *Calculo*

Go-

Gonorrœa & aliis Affectibus. *Doſis eſt Semiſcrup. ad Scrup. j.* cum Aquis convenientibus deſumendus.

Oleum excoctum habebis *per ſe* poſt diſtillationem quando frigefactum eſt, ipſumque reperies in *Fundo*, ſed nonnunquàm adeò durum eſt ac *Cera*, & ad eoſdem uſus uſurpari poteſt, quoniam eandem poſſidet Temperaturam.

Ad Oleum vel Ceram iſtam eliciendam (quæ quidem propter ſuam friabilitatem magis cum Sævo convenit) plurimùm refert quo modo fiat ipſius præparatio ſive decoctio: dùm enim fructus ad huc virides ſunt, nec perfectè maturi, atque lentè coquuntur, Oleum quoddam viride atque læve ex iis exprimitur quod idem ferè eſt ac denſum *Oleum Lauri.* At verò ſi perfectam maturitatem adepti fuerint, tunc totam ſuam viriditatem amiſerunt atque humiditas iſta magis in ſeipſâ à condenſatur, & per decoctionem veram Ceram nobis præbent,

bent, quæ licet parumper viridis atque lutea videatur, nihilominùs citiſſimè redditur alba. Quod ſi Oleum ſimplex habere deſideras, id ipſum extrahere potes ex fructibus immaturis, iis Oleum Olivarum adjiciendo. Cùm autem unà cum altero *per ſe* factum erit, ad varios Uſus Chirurgicos illud adhibere poteris: adeò ut ego ipſe maximam partem communium decoctorum Oleorum quæ nobis ex *Europa* umittuntur, libenter negligere velim, & iſto ſolo res omnes efficere quæ cætera poſſunt præſtare. Noveris igitur me varia ex his Emplaſtra atque Unguenta componere ſolitum eſſe, quæ multorum aliorum uſum contemptibilem reddunt: hæc autem mea tibi nunc manifeſtabo.

Empl. Diaſulp. Camphorat.

Rec: *Ceræ ex Bacc.* *Cinnam. lb. S.*
Balſam *Sulph.Camphorat.unc.ij.*

Ce-

Ceræ Citrinæ q. S.
M. *F. S. a. Empl.*

Jſtud *Emplaſtrum* maximam Efficiam tibi demonſtrabit quoad tenaes, Viſcoſos ac œdematoſos Juncurarum tumores, vel alios ejuſdem generis.

Empl. Cephalicum.

Rec: *Bacc. Cinnam.*
Fol. Cinnam. *an. lb. S.*
Gum. Elemn. unc. ij.
Ol. ſt. Bacc. Cinnam. dr. j.
Ol. Coct. Bacc. Cinnam. lb. S.
Ceræ Citrinæ, q. S.
M. *F. Empl.*

Jſtud virtutem laude dignam continet, reſpectu Caſuum atque Contuſionnum capitis quæ magnum minantur periculum

Empl. Stomachicum.

Rec: *Bacc. Binnam.* *Fol.*

Fol. Cinnam.
Memb. *an. lb. S.*
Rad. Calam. Aromat. unc. j.
Ol. ſt. Fol Cinnam. dr. ij.
Bacc. Cinnam. dr. j.
Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. S.
C*itrinæ q.* S.
M. *F. Empl.*

Iſtud Magnas vires poſſidet quoad Tormina ventris, Colicam, Hydropem Tympanitidem & Vomitum.

Empl. Nervinum.

Rec: *Fol. Cinnam. lb. j.*
Ol. ſt. Fol. Cinnam. dr. ij.
Rad. Cinnam.
Oſſis Elephant.
Ol. Coct. Bacc. Cinnam. lb. S.
C*eræ Citrinæ, q.* S.
M. *F. Empl.*

Iſtud ſummoperè potens eſt ad ſanandas contuſiones, Diſlocationes Con-

Contorſiones, Paralyſes & dolores a frigore provenientes.

Empl. Album Frigidum.

Rec: *Ceruſſ. lb. S.*
Sal. Saturn. unc. j.
Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. j.
Citrinæ, lb. j.
Ol. Nymphææ.
Ranar. an. q. S.

Iſtud non ſuo deerit officio in 'hlegmone, Eryſipelate, Calidis ul-:rationibns & Inflammationibus irca Ulcera.

Unguent Nervinum.

:c: *Ol. ſt. Fol. Cinnam. unc. iij.*
Rad. Cinnam. unc. iiij.
Oſſ. Elephant.
Corn. Cerv. an. dr. iij.
Ol. Coct. Bacc. Cinnam. unc. iij.
Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. ij.
M. *F. Ungu.*

Iſtud

Jſtud reſpectu paralyſeos, podagræ; aut Connulſoriarum tenſionum atque Cæterarum nervorum infirmitatum plùs auxilii unica die quàm quævis alia vulgaria per unius ſeptimanæ, uniuſque Menſis integrum decurſum, præſtabit.

Ungv. Hepaticnm.

Rec: *Ol. ſt. Bacc. Cinnam. dr. ij.*
Rad. Cinnam. unc. iij.
Sterc. Vaccin. &
Caprilli. an. unc. ij.
Ol. C*oct. Fol. Cinnam. unc. iiij.*
Ceræ cx Bacc. Cinnam. lb. j.
M. *F. Ungv.*

Jſtud maximum ac incredibilem Effectum exhibebit ad dolores ac Tumores Hepatis abigendos.

Unguentum Spleneticum.

Rec: *Succ. Fol. Tabac. unc. vj.*
Sachar. Saturn.

Ol.

Ol. Fœtid. Lign. C*annam. an. unc. j.*
Bacc. C*innam. unc. ij.*
Axung. Porci. unc. iiij.
C*eræ ex Bacc.* C*innam. lb. j.*
M. *F. S. A. Ungv.*

Jſtud duritiebus ac Obſtructionibus Lienis efficaciſſimè medebitur.

Ungv. Carminativ.

Rec: *Ol.* C*oct. ex Bacc.* C*innan.*
Fol. C*innam. au. unc. vj.*
Ol. ſt. Fol. C*innam.*
Rad. C*innam. an. unc. S.*
Bacc. C*innam. dr. ij.*
C*eræ ex Bacc.* C*innam. lb. j.*
M. *F. Unguentum.*

Jſtud Viribus Magnis præditum eſt ad Curationem Colicæ, Torminum, inflationum, ac ventris ingentum Cruciatuum.

Volumus nunc ulteriùs progredi & diſquirere res quæ nobis ab Arboris iſtius

iſtius Corticibus offeruntur: ſunt autem iſta:

Aq. Cinnamom.
Ol. Cinnamom.
Tinct. Cinnam.
Eſſent Cinnamom.
Sal. cinnamon.
Spir. cinnamom.
Sp. Fulig. ex Ligno cinam.
Syr. cinamom.
Balſam. cinnamom.

Verumenimverò, quandoquidem ſatis ſuperque notum eſt, quomodo fieri debeant *Aqua*, *Oleum* & Vulgaris *Tinctura Cinnamomi*, nulla datur neceſſitas ea hoc in loco demonſtrandi: Alias itaque Præparationes ſuſcipiemus, veluti:

Eſſentia Cinnamomi.

Primò talis tibi componendus eſt *Spiritus Cinnamomi* qualis ſequitur: Spiritus Vini, Cinnamomi recti-

rectificatus per aliquot vices. Tunc accipe Liquorem Salis Cinnamomi cui affundes Spiritum illum. Et tunc diſtillationem facies, multoties cohobando. Accipe deinceps iſtius *Spiritus* Libram j. Cinnamomi Unciam j. exagita totum ſimul, & fiet eorum jucundiſſima Conjunctio. Tum adjicies huic Eſſentiæ Unciam unam Cinnamomi ſubtiliter pulverizati, & facta Extractione, Tincturam Regiam atque Mirabilem recuperabis, quæ in ſe ipſa Virtutes omnes Cinnamomi continet: eam igitur claram effundes & ad uſum ſervabis.

Eſſentia iſta veriſſimum eſt *Balſamum Vitæ*, & optimè medetur morbis Capitis, Stomachi & Matricis, Menſtruorum obſtructiones aperit & præſtantiſſimos producit effectus in Partubus difficilibus, in Colica, & etiam in iis quæ exinde proveniunt

Paralyſi, *Spiritus Vitales* corroborantur, cor ipſum confortatur, atque reſpectu morborum qui vel à frigidis vel à Phlegmaticis Humoribus originem ſuam deducunt, multò plus efficit quàm viginti aliæ decoctiones Herbarum quæ ſæpiſſimè nullius ſunt utilitatis. Hujus autem Eſſentiæ vel minima *Doſis* ſufficit, ſcilicet à 2 *ad.* 5 *vel ad.* 10 *guttas.*

Sal Cinnamomi.

Optima *Sal Cinnamomi* præparandi ratio, talis eſt: Accipe Cinnamomum quod eò uſque calcinabis donec in cineres redactum fuerit: hoc autem in Inſtrumentum injicies, quod obturabis & ei Recipientem appones. Tunc proveniet com[illegible]de Humiditas vel Spiritus qui ac[illegible]bis eſt & ubi rectificatus fuerit, vires acquiſivit ſudorem ac urinam promovendi. Extrahe igitur illos cineres & niſi ſufficienter calcina-

fuerint, eos meliùs adhuc *ſupra fer-rea lamina* calcinare poteris, donec albi fiant, tunc verò cùm *Aqua Diſtillata Lixivium* facere quod evaporare ſinas, & ubi ſiccum erit in crucibulo calcinabitur: cavendum autem ne fiat fuſio. Poſtea ſolves denuò, filtrabis & coagulabis: tunc illud in loco frigido veluti Cryſtalla ſeparari ſinas, quæ colliges & ad uſum ſervabis. Poteris adhuc ex eodem Cinnamomo ex quo Aqua diſtillata fuit, Sal conficere, ſed non eſt æquè bonum ac ſupra deſcriptum.

Spiritus Fuliginis ex Ligno Cinnamomi.

Recipe Partem quandam hujuſce Ligni minutim conciſi, & eodem [illegible] Inſtrumentum adimple, depone illud in Igne aperto, ſuo Recipiente munitum, atque humiditatem quam etiam Oleum quoddam comitatur, diſtilla: hoc peracto, [illegible] tuam, eam in Retortam

ferream injice, ipſi ſuperaddendo parumper *Spiritus Cinnamomi*: & diſtilla *Spiritum* in *Arena*. Spiritus iſte penetrantiſſimus eſt, ſudores optimè movet, aperit & incidit, atque maximo cùm fructu impendi poteſt. *Doſis eſt Semiſcrupul. Scrup. j. ad Semidrach.*

Syrupus Cinnamomi.

Recipe, Libram j. *Cinnamomi*: adde ipſi fortem *Aquam Cinnamomi*: obclude totum in loco calido, donec Tinctura fuerit extracta & iterum illud, ſupra novo Cinnamomo affunde, quod quidem tandiù reiterabis donec ſat fortis evaſerit. Confice tunc optimum purum Syrupum ex albi ſaccari Libris iiij: totum illud imbuiſce, in Retortam injice atque lente in *Balneo Mariæ* Aquoſam Humiditatem diſtilla, uſque ad convenientem Conſiſtentiam, tunc id ipſum ſerva pro multis variiſque affectibus in *Medicina*.

Balſamum Cinnamomi.

Fit in Europa Balſamum ad uſus externos quod ſatis cognitum eſt: Verum hic in Ceylonia Balſamum quoddam compono quod abſque ulla alterius pinguedinis additione, mirifice pulcrum eſt, continens in ſe ipſo vires omnes *Cinnamomi*, viride eſt, & ſolide ſicut Butyrum, & tam interne quam externe excellentiſſimos effectus producit (*Semiſcrup. ad ſcrup. j.* atque vel ſolus vel cum rebus aliis aſſumitur. Libenter ipſius præparationem vobis hic manifeſtarem: verum quoniam res eſt maximi momenti pro *Nobili Societate*, cui ſine dubio maximam jacturam afferret ſi ſtatim atque nota fieret, eandem evidenter in hoc libro deſcribere nolui.

Radix Cinnamomi.

RAdix iſtius Arboris nobis adhuc per varias Medicinas offere quarum vires longè extenduntur. Cortex prout in ſe eſt excellentiſſimum *Alexipharmacum* atque *Sudoriferum* ſuppeditat in Morbis Venenoſis itque Malignis. *Doſis eſt à Semidrach. ad Drach. j.* Per *Diſtillationem* & *Præparationem* exhibet.

Aq. Camph.
Ol. Camph.
Camph. ex Radice Cinnam
Syr. Camphorat.
Sp. Vini Camphorat.
Balſ. Sulph. Camphorat.
Tinct. Sulph. Camphorat.
Extract. Rad. Cinnamom.

Præparatio.

Recipe Corticum quantitatem ſufficientem, iis cacabum adimplebis

cui

eo tantum Aquæ ſuperaffundes quantum neceſſitas poſtulabit. Tunc diſtillationem inſtitues, atque Aqua ſimul cum Camphora egredietur. Camphora ſeſe coagulabit in loco frigido & eandem ſeparatim extrahere poteris, imo eam ſecundum occaſionem mundificare, quod certo modo, a vulgari magnopere diſcrepante, peragitur. Hæc ergo *Aqua* conſtitutum eſt vehiculum in illis morbis quibus Maligna qualitas ineſt. Ubi ipſius externus optime conveniat in *Chirurgiâ* dum eo Lintea madida facta Tumoribus omnibus œdematoſis & aquoſis applicantur, Camphora quæ hinc provenit tanta virtutis eſt, ut omnes alias Camphoras non ignotas, reſpectu ſubtilitatis Volatilitatis & penetrationis antecellat. Conſiſtit in quodam *Sulphure Narcotico*, & *Sale Spirituali*, vel *Sale Volatili Oleoſo*, vel *Alkali Fixo Oleoſo* quod Calefaciens atque penetrans eſt, ſudoremque & Uri-

nam expellit & eandem corrigit, partim dividendo diſſipando & emendando, partim Vapores praecipitando & obſtructiones aperiendo. Remedium iſtud vel Solum aſſumi poteſt, vel cum aliis medijs commixtum. *Doſis non major eſt quam j. & ½ uſque ad 5 grana* pro ſingulis vicibus.

Parem virtutem ſed penetrantiorem atque ſubtiliorem obtinet Remedium ſubſequens.

Spiritus Vini Camphoratus.

Rec: *Ol. Camph. ex Radic. Cinnam. diſtillat. unc. iiij.*
Sp. Vini lib. j.

IMpone ea in Retorta, & aliquot vices, illud per *Alembicum* colobi, tunc paratum eſt. *Doſis eſt gr.* [illegible] *ad Semiſcrup. Oleum* iſtud eandem ut dictum eſt, ac *Camphora* virtutem habet. Externe applicatum, ing-

[illegible]

rus ſuas vires explicat in omnibus frigidis, viſcoſis, atque œdematoſis Tumoribus, eoſdem diſſipat, calefacit, incidit & reſolvit, Materiamque diſponit ad Rarefactionem vel Evaporationem, & partes debiles corroboratur.

Syrupus Camphoratus.

Iſtum eodem modo conficere debes ac *Syrupum Cinnamomi* qui nonnullas *Camphoræ* partes habet, ſed non adeo potentes. Multum inſervire poteſt Chirurgiæ nec minimi uſus eſt in Venenoſis Vulneribus.

Balſamum Sulphuris Camphoratum.

Modus ipſum componendi talis eſt. Sumendæ tibi ſunt Unciæ nonnullæ *Florum Sulphuris* quas in phia-

lam immittes, & *Oleum Camphoræ* ſuper injicies, quæ cum cocta fuerint, breviter ſurſum emittent Flores Sulphuris, dum autem phiala frigefacta fuerit, effunde clarum quod ineſt & ad uſum ſerva, poſſidet enim virtutem duplicem in Morbis Venenoſis. *Doſis eſt gutt. iii. ad v.*

Tinctura Sulphuris Camphorati.

Recipe, Iſtius Balſami Unciam j in phialam injice, cui ſuperaddes *Spiritus Vini Camphorati* Uncias iij, Colloca tem tuam in loco calido poſtquam rectè fuerit obcluſa, tunc *Spiritus* Tincturam valdè rubram extrahet, quam ſeparabis & ad uſum ſervabis. Excellentiſſimum etiam Remedium eſt pro morbis ac Vulneribus Venenoſis. *Doſis eſt gutt. [illegible] ad [illegible].*

Extractum Radicis Cinnamomi.

Recipe, Quando peracta eſt diſti-

latio

tione, remanet in fundo cucurbitæ Liquor rubicundus qui pariter validiſſimus eſt, & evaporatus donec Extracti conſiſtentiam, miras ſuas vires demonſtrat in Fluxu Ventris, & ſimilibus Affectibus.

Ego exinde compono quoddam *Electuarium* quod vice agniti *Diaſcordii*, in uſum adhibui ipſumque multo fortiorem in *iſtis* Orientalibus Regionibus reperi.

Diaſcordium Spagiricum.

Rec. C. C. Spagyr. præp.
C. C. Uſt. & præp.
Oſſ. Elephant. calcinat. & præp.
Gum. ex Arb. Belang. an. unc. ij.
Terr. Sigillat. Ceylonic. unc. j. ß.
Croci Martis.
Fol. Cinnamom. an. un. j.
Cinnamom. Acut.
Cortic. Rad. Cinnamom. an. unc. ß.
Opij. Spagyr. præp. dr. ij.
Ol. ſt. Fol. Adurmelis.

Bolang. an. dr. S.
Extr. Rad. Cinnam. lib. ii.
Syr. Cydon. Bengalenſ. lib. ii. S.
M. F. S. a. Electuarium.
Doſis ipſius eſt Drach. j. ad Drach. ij.

QUando Lignum iſtud per aliquo temporis ſpatium jacuit & Cortex ab eo abſcinditur contrahit odorem *Saſſafras*, neque contemnendus eſt ipſius uſus ad omnigenas Concoctiones: poteſt etiam ex eo ſicut ex Ligno Cinnamomi, Spiritus quidam confici qui Sanguinem purificat, aperit & ſudorem movet. Talia ſunt quæ ex arbore Cinnamomi comparantur.

Arbor Cinnamomi Sylveſtris.
Quæ Canell de Matte a Portugalis nomen habet, & a Cingalis *Walkurundu.*

RAdix ipſius Corticem præbet

quæ præſtantiſſimum eſt *Alexipharmacum.* Attenuans eſt, diſcutiens, putrefactioni reſiſtens, fermentum Febrile præcipitans, & virtutem Sudorificam poſſidet.

Cortex ejus præbet nobis *per Diſtillationem Sal* quoddam *Volatile Oleoſum*, quod Myrrhæ ſaporem ac Odorem refert, & potentiùs adhuc eſt in ſupradictis Affectibus. Patitur Solutionem cum *Spiritu Vini*; nec in variis Morbis Stomachicis minorem effectum producit quàm Elixir Proprietatis. *Doſis eſt gutt. V ad Semiſcrup.* in juſculo carnis calido, vel in Vino calido.

Aqua, locum pariter habere poteſt inter *Sudorifera* & *Alexipharmaca* Remedia, ſed utendum eſt ea cum *Majore* Doſi.

Arbor Bolanga.

INgens Arbor eſt, rotundos

Fructus

fructus ferens, cum duro putamine. Intùs continet acidulum liquorem vel Pulpam ſeminibus plenam: Si detrahatur hæc Pulpa, & primò cum aquâ liquor excoquatur atque clarus fiat, ſolùs coqui poteſt vel cum Saccharo donec pretioſum *Rob* fiat, quod fructuoſiſſimum eſt in Fluxibus ventris: quippè quòd refrigeret & optimè Viſcera laxata corroboretur, atque validiſſimè talium affectuum cauſas emendet.

Arboris iſtius Folia ſunt *Balſamica* quoad odorem & ſaporem, atque convenientiſſima pro decoctionibus, Infuſionibus & Clyſteribus ad ventris Fluxus requiſitis.

Præbent etiam *per Diſtillationem*, odoriferam & Balſamicam Aquam quæ ad Supradictos morbos eſt aptiſſima, prout ad Infuſiones Rhabarbari & ſimilium. Educitur etiam cum Aqua Balſamicum quoddam *Oleum*, quod intus deſumptum, pro Morbis Stomachi, præclara præ-

ſtat

[illegible] Esuis autem plurimum [illegible] in eundem finem cum Emplaſtris & Linimentis. Naſcitur adhuc ex hac Arbore genus *Gummi*, quod eaſdem Virtutes habet atque *Gummi Arabicum*.

Arbor Marmelle,

HÆc Arbor ſimiliter eſt altiſſima, fructus oblongos producit cum duro putamine: *Cluſius* vocat eos *Cydonia Bengalica*. Eaſdem æquè ac *Cydonia* vires poſſident & ex eorum pulpis res omnes confici poſſunt ad quas Cydonia ſunt in uſu.

Ex Foliis per Diſtillationem Aqua & Oleum extrahuntur quæ iiſdem uſibus inſerviunt de quibus dictum eſt ſupra quoad *Bolangiam*.

Flores quæ jucundiſſimè olent, Aquam exhibent per *Balneum Mariæ* quæ valde odorifera eſt, atque cor & Spiritus vivificat. Eandem Aquam

Aquam ut & alias ex iſtis omnibus Arboribus compoſitas, ad *Emulſiones in Dyſenteria*, mei moris eſt adhibere.

Componuntur etiam ex *Pulpa* (præter ea omnia quæ ex communibus Cydoniis in *Europa* fiunt) exquiſitæ adhùc variæ Marmeladæ quæ excellentiſſimæ ſunt pro Nobilibus atque Magnatibus, & ad remotas Regiones transferri poſſunt Laſque ſic compono.

Marmelada Cordialis.

Rec: *Dyacydon. Simpl. lb. j.*
Pulpæ Citri.
Aurant. Condit. an unc. iij.
Conſ. Roſar. Vitriol. unc j.
Butyr. Perlar. unc. S.
Ambræ gryſ.
Moſchi. *an. dr. S.*
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada Vitales Spiritus,

per ipſum corroboratur atque præſervatur ipſum à multis Accidentibus. *Doſis eſt drach. j ad ij.*

Marmelada Cephalica.

Rec. *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Nuc. Moſcat. Cond. No. *iij.*
Extr. Roriſm.
Elæoſacch. Calaminth. an. unc. j.
Eſſent. Roriſm.
Butyr. Perlar. an. unc. S.
Mag. Succini dr. j.
Moſchi
Ambræ an. dr. S.
M. F. Marmelada.

Hæc *Marmelada* Cerebum corroborat, & utiliſſime adhiberi poteſt ad eoſdem morbos, veluti in *Apoplexia*, *Vertigine*, *Lethargo*, *Paralyſi* & Tremore. *Doſis eſt drach. j ad ij drach.*

Mar-

Marmelada Stomachica

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Myrobal Indic. condit. unc. iij.
Nuc. Moſcat. cond. No. iiij.
Zinzib. condit.
Cortic. Citri.
Aurant. condit. an unc. j.
Conſerv. Roſar. Violat. unc. j.
Mag. *Succini dr. j.*
Eleoſach Calaminth. unc. j. S.
M. F. Marmelada.

Iſta *Marmelada* optimè confor-tatur Stomachum atque Viſcera, Appetitum provocat, auxiliatur Concoctioni, adverſatur putrefactioni, impedit ne venti progignantur, & prohibet rupturas. *Doſis eſt drach. j. ad ij.*

Marmelada Pectoralis.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Syr. de Polipod. Indico, lb. S.

Pulm.

Pulm. & Carn. Vulpis Indici,
inomtia.
Jackhals exſiccat & præp unc. iiij.
Balſam. Sulph. Aniſati, dr. ij.
Lac. Sulph. præp. dr. j.
Fl. Sulph. Benzoinat dr. j. S.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada optima eſt contra Infirmitates Pectoris, ut Aſtma Tuſſis, puris expuitio, & precipuè in phthiſi quæ exinde provenit. *Doſis eſt à ſemidrach. ad drach. j.*

Marmelada Hepatica.

Rec. Diacydon. Simpl. lb. j.
Pulpæ Citri condite.
Conſerv. Flor. Tamar. an. unc. iiij.
Nuc. Vitriol. unc. S.
Martis Potabilis, dr. j. S.
Santal. Rubr. dr. j.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada præſtantiſſima eſt

qui-

quibusdam infirmitatibus Hepatis velut Inflammationibus, Obſtructionibus & ejusdem duritiebus. Item in Cachexia, Ictero & Hydropi. *Doſis eſt Semidrach. ad ij.*

Marmelada Splenetica.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Syr. de Polypod. Simpl. lb. ß.
Tinct. Martis, dr. ij.
Extract. Filicis.
Rhabarb.
Curcumæ.
Eleuſach. Menthæ an. tom. j.
M. F. Marmeladæ.

Hæc Marmelada præſtantiſſima eſt ad tumores & duritiesſ plenis & aperit ejus Obſtructiones atque ſaluberrima eſt pro Morbis qui ex nigris Humoribus Melancolicis ſuam habent originem. *Doſis eſt j. drach. ad drach. ij.*

Marmelada Nephritica.

Rec. Diacydon. Simpl. lb. j.
Succ. Liquirit. unc. ij.
Sal. Oc. Cancri, unc. j.
Succini Volatil.
Mag. Succini, an. dr. j.
Tartari.
Eleoſacchar. Bacc. Cinn. an. nuc. j.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmulada ſaluberrima eſt contra morbos Renum atque Veſicæ, dolorem mitigat, & ardorem Urinæ minuit, & ſuaviſſimè Tertaream Materiam per Urinam expellit, imo optimè conducit ad *Gonorream.* *Doſis eſt drach. j. ad ij.*

Marmelada Laxativa.

Rec. Diacydon Simpl lb. j.
Nuc. Moſcat. Condit. No. ij.
Zinziberis Condit. unc. j.
Reſin. Turbith. dr. vj.

Eleo-

Eleoſachar. Fol. Cinnam. unc.
M. F. Marmelada.

Marmelada iſta ſuaviſſimè Phlegmaticos omnes Humores expurgat & omnium accidentium expers eſt quæ cætera communia Purgantia nobis procreare ſolent. *Doſis eſt Drach. ad ſemi unc.*

Marmelada cum Gummi Gott.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. i.*
Gum. Gott. Roſat. dr.
Eleoſach. Fol. Cinnam. unc.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada leniſſimè Seroſ expurgat & præſertim in Hydrop mirabilia præſtat. *Doſis eſt drach. ad ſemi unc.*

Arbor Serpentaria.

Slangen Boom vel Slangen Hout. Seu *Lignum Colubrinum &* *Nuces Vomicæ.*

HÆc Arbor vocatur à *Cingalis Godhakaderu*, magna eſt atque ramos ſuos ſimul valde inter ſe commixtos, non ſecus ac Serpentes emittit: ejus folia potiùs votundæ quàm longæ figuræ cernuntur. Fructus quos progignit ſunt notæ illæ *Nuces Vomicæ Officinarum*, quæ numero quodam in rotundiſſimo cortice concluſæ reperiuntur. Canes ab iſto fructu rabioſi fiunt, & moriuntur. Hominibus autem inſerviunt adverſus Venena: prout à variis Scriptoribus experientia facta fuit. Lignum mediocriter durum eſt parum per anthracinum cum Venis albis tranſcurrentibus. Optimum eſt *Alexipharmacum* adverſus omnes venenoſus atque Ma-

Malignos Affectus, adverſus Morſuras venenoſarum Beſtiarum aut Serpentium, adverſus Febres communes, Sanguinis impuritatem, Scabiem & ſimiles alias ægritudines. Exinde quandam Eſſentiam compono, juxta modum ſequentem.

Eſſentia Ligni Colubrini.

Recipe, Portionem contornatorum ſegmentorum quibus Terream Retortam adimplebis, eam autem in ventoſa Fornace depones, ipſique Recipientem adjunges quod apprime lutabis, atque exinde Spirituoſam Humiditatem atque Oleum diſtillabis. Dum verò nihil amplius elicitur atque ignis calor abierit, aſſume tunc Recipientem, contentum ipſius in Retortam effunde, non nihil Spiritus Vini ſuperadde, atque rectificationem per *Alembicum* in *Arena* perage. Spiritus iſtos iterum ſuper aliam Subtilem Raſuram affunde, & illā

illi ut *Extrahat* permitte: cùm autem Extractio bené facta fuerit, claram illam educes & ad uſum ſervabis.

Eſſentia iſta præſtans eſt Sudoriferum in morbis ſuprà deſignatis, atque cùm Vehiculis convenientibus aſſumi poteſt *à Semiſcrup. ad Scrup. j.*

Oleum etiam quod hinc elicitur optimum eſt ad externas Applicationes pro vulneribus venenoſis.

Quod ſupermanſit in hac diſtillatione poteſt adhuc ad Cineres albos calcinari, & exinde Sal componi, quod uſque ad 3. 5. & plura grana cùm *Eſſentiâ* exhiberi poteſt, prout ſequitur.

Rec: *Eſſent. Lign. Colubrin. dr.* S.
Salis Lign. Colubr. ſcr. j.
Sulph. Phil. præp. dr. S.
Aq. Camphorat. unc. j. S.
M. F. Sudoriferum.

Merda Papaveris ſeu Lignum Stercoris.

HÆc Arbor ita vocatur, quoniam fortiter olet, plùs tamen juxta ſtercus vaccinum quàm humanum. Propter ipſius odorem, Incolæ non ipſam cuſant *ſed utuntur* ejus ligno cùm ligno Santali contuſo & illud cùm aqua ſorbetur ad Febres, morbos calidos & puerorum Morbum a *Belgis* Sprouw dictum. *Doſis eſt Drach S. ad Drach. j.*

Ebben-Hout, Lignum Ebenum.

TAntùm abeſt ut lignum iſtud nobis deficiat in *Ceylonia*, ut ipſius Rami decidentes nobis ſufficiant. Quis autem negare poteſt Lignum iſtud eandem virtutem habere quam *Lignum Guajacum* vel notum *Lignum morbi Venerei* poſſidet, hoc e-

nim

nim plùs quàm ſatis expertum eſt à pluribus doctis atque judicioſis hominibus. Ego quidem auſim munus hoc ſuſcipere, me ſcilicet peracturum ex iſto quidquid ex alio poteſt fieri. Cæterùm præterquàm quod ad omnigenas Concoctiones alterius vicecumque bona ratione uſui eſſe poteſt, præbet etiam Spiritum qui præſtantiſſimum eſt Medicamentum Sudorem promovens contra quaſvis Impuritates, Lues, Scabies, & morborum iſtorum dependentias. Præparatur autem modo ſequenti.

Spiritus Ligni Ebeni.

Recipe, Sementorum hujus Ligni Quantitatem maximam, iiſque quoddam ingens terreum Inſtrumentum adimple. Appone ſub eo Recipientem, qui ſat amplus ſit, vel ſi talis tibi deficiat, ſume magna *Bengalica* vaſa, totumque cùm igne aperto diſtilla. Dùm hoc erit peractum effunde

 li-

liquorem cui partem *Spiritûs Vini* commiſcebis, totum ſimul in Cucurbitulâ impone, & diſtillato *per Arenam* ſubtiliſſimum atque penetrantiſſimum *Spiritum*, qui tibi ſervandus eſt ad uſum.

Hoc modo non erit tibi ſumenda magna *Decocti* potio, ſed ſolummodò *Scrupulus S. Scrup. j. ad Drach. S.* tibi ſorbendus erit, cum aliquo *Minerali Diaphoretico* quale verbi gratia nunc deſcribam & producet in te mirabiles ac extraordinarios effectus.

Rec: *Spiritus Ligni Ebeni, dr. S.*
Sal. Lign. Ebeni, ſcr. j.
Sulph. Philoſoph. præp. ſcr. ij.
Decoct. Lign. Ebeni, unc. ij.
M. F. Sudoriferum.

Oleum illud nigrum ac denſum quod ſupereſt, idem præſtat ac *Oleum Ligni Guajaci*, *Cera* vero ſubjacens ſi fundatur & ad formam Em-

Emplaſtri ducatur plùs efficit unica die, quàm intra quatuor & ampliùs operari poſſunt Remedia Communia dùm Apoſtemata & alii Tumores requirunt auxilia quibus feſtinetur maturatio. Mirabiliſſimos etiam præſtat effectus ad reſolvendos ac diſſipandos humores *Schirroſos* atque *Strumoſos* quippè virtute ſua penetrante, calefaciente, atque diluente reſolvit incraſſatas atque lutoſas Materias, novum affluxum impedit, cutem denſam & compreſſam aperit & emollit, Materiemque facilem & aptam reddit ad Rarefactionem, quinimò cruciatus tamquàm optimum Anodinum mitigat.

Cocos ſive Arbor Crepitaculorum.

PRæter ſuam ſatis agnitam utilitatem, ſuppeditat nobis in gratiam *Medicinæ*, *Chirurgiæ* & *Alchimiæ*,

pulcherrimum quoddam *Acetum Diſtillatum*, quod in quibusvis caſibus multò melius eſt quàm *Acetum Vini*, quippè non multas aut potiùs nullas in *Fundo Faces* relinquit. Cortices ipſius quæ duræ ſunt, atque lignoſæ, præbent ſuper igne *per Deſcenſum* multùm Olei ſpiſſi atque nigri quod rectificari poteſt & Chirurgis inſervire, non ſecùs ac Oleum ex *Ligno Ebeni*.

Oleum recens è putaminibus ejus expreſſum optimè commendatur etiam pro *Chirurgiâ* præſertim in aduſtionibus, etenim valdè refrigerans eſt & dolorem manſuefacit. An tibi placet hìc Exemplum habere cujuſdam boni Unguenti ad Aduſtiones? hoc ego tibi demonſtro.

Rec: *Ol. Expreſſ. Coc. Indic. lb. S.*
Sach. *Saturn. unc.* S.
Aq. Calc. Viv. unc. iiij.
M. F. S. A. Ung.

Il-

ILlud conſtanter in marmoreo Mortario agitare debes, donec album Unguentum evadat. Eſt refrigerativum, anodynum, dolores ciens, prohibet ab Inflammationibus & dùm ardor eſt extinctus, mirabiliſſimè cicatrices inducit.

Cocos Melk ſive *Cocos Lac*, nobis inſervit loco *Lactis Amygdalarum*, pro Floribus Alvi, refrigerat & moderatur acrimonias lutoſarum Materiarum in Viſceribus. Optimum etiam eſt in Gonorræa, Urinæ ardoribus quos citò pacificat.

Recens expreſſum Oleum æquè bonos effectus operatur, atque Oleum Amygdalarum.

Grana Molucca, Grana Tigliæ Officinarum, ab Incolis Gajapala vocata.

ARbores iſtæ non longè ab Auli-

lica noſtra civitate *Columbo* creſcunt. Fructus ejus calidam & acrefalſam *Oleoſitatem* habent quæ optimum præbet *Phlegmagogum*, præſertim in magnis corporibus Hydropicis; ſed prudenter præſcribi debet pro macris, ſiccis & calidis Corporibus. In duris Conſtipationibus quæ colicam comitantur, & in quibus ordinaria remedia nihil præſtant, iſta nunquàm nobis defecerunt ſed dùm alia nota Remedia nullum nobis auxilium præbebant, iſta nunquàm nobis defecerunt imò ſemper optimum officium præſtiterunt. Quin & eorum operatio tam fructuoſa, nonniſi parvam quantitatem requirit, granum j. ſcilicet in Clyſteribus ubi nihil ſoli efficere poſſunt. Quapropter uſum ejus, prout ægrotos meliùs juvat, Vobis nunc communicabo, is autem talis eſt.

Rec: *Gran. Tigl. gr iij. dr. iiij.*
Eleoſach. Fol. Cinnamom. ſcr. j.
Miſc.

Dan-

Dandum autem eſt ægroto Cochlear unum pleniſſimum *Aquæ Foliorum Cinnamomi* atque potus aquæ frigidæ ei prohibendus eſt.

Ut alia Purgantia fortiora reddam iſto ſpecialiter utor, ſcilicet.

Rec: *Turbith. Gummoſ. dr. S.*
Gran. Tigl. ad. j. dr. ij.
Eleoſach. Fol. Cinnam. dr. S.
Miſc.

Quem modum in aliis Purgantibus obſervare tibi licet. Fructus iſti vellus exiguum intùs habent, quod eximendum eſt, etenim ſi ſimùl aſſumatur hìc vel illìc in corpore adhæreſcit, unde incommodæ proveniunt operationes.

Gummi Gutta quæ ab Incolis Kanakurka vocatur.

ARbor iſta creſcit etiam in Territorio Civitatis noſtræ *Calumbo*: ju-

cundiſſima eſt: mediocriter alta: Folia habet rotunda, viridia atque pinguia. Fructum profert qui non multùm diſtat a Morellâ quoad magnitudinem atque continet in ſe quatuor tenuia ſemina in quodam dulci ſucco, qui cum luteis Venulis intermixtus eſt. Cingalenſes & Portugalenſes eos in cibis ſuis immiſcent, eoſque etiam crudos comedunt, ſicut & mihi contigit, nullo exinde percepto incommodo. Dùm cortex hujus Arboris percutitur, luteus ille Succus copioſè defluit, ſeque ipſum pedetentim condenſat, & maturitatem ſuam a Sole & Aëre conſequitur, & tunc lubricus atque *Gummoſus* apparet & non ſecùs ac alia vulgaria operatur.

Quæcunque ex aliis fiunt in *Europa*, pariter ex iſto fieri poſſunt, veluti:

Gum. Gutt. Roſat.
Gum. Gutt. Vitriolat.

Vo-

Vobis etiam nunc manifeſtabo quomodo iſta cum certitudine ægrotantibus præbere poteritis quoad Vomitus & Purgationes: quod quidem ita fit.

Rec: *Gum. Gutt. Subt. Pulveriſ. gr. viij.*
Sal. Vitrioli, gr. ij.
Vitriol. Martis, *gr. iij.*
M. F. Pulvis V*omitorius.*

Aliud.

Rec: *Gum. Gutt. gr. viij.*
Tartar. Vitriolat. ſcr. S.
Ol. Cinamom.
Citri an. gutt. j.
M. Detur in Juſculo.

Aliud.

Rec: *Gum. Gutt. gr. viiij.*
Syr. Cinnam. dr. ij.
Aq. Cinnam. unc. S.
Mag. Perlar. gr. v.
M. Detur in forma Infuſi in Hydrope.

Ad Purgandum.

Rec: *Gum. Gutt. ſcr. j.*
Tartar. Vitriol. gr. vj.
Conſerv. Roſar. dr. ij.
Ol. ſt. Cinnamom. gutt. j.
M. F. Bolus.

Poteſtis etiam Marmeladas hoc in Libro deſcriptas exhibere, vobis enim optimos etiam effectus profe-rent.

Kakuna Ghaba: Arbor quæ nobis Gummi Elemni exhibet.

TAntùm *Gummi* nobis præbet hæc Arbor quantùm neceſſitas noſtra poſtulat. Maximi uſus eſt in Chirurgiâ, quoad *Emplaſtra*, *Unguenta* & *Linimenta*. Cortex iſtius arboris multùm pinguedinis habet & valdè Therebintinus eſt quoad odorem: Decoctus autem in Oleo communi,

op-

optimum præbet Balſamum ad ulcera carnoſa, & ad Linimenta: Contunditur etiam ut Emplaſtris immiſceatur, ad Contuſiones, Fracturas, Diſlocationes & plures alias infirmitates.

Sambucus Indica Minai vocata.

RAdix iſtius Arboris corticem nobis exhibet qui valdè *Aromaticus* eſt. Succus aut pulvis ejuſdem optimum nobis Remedium ſuppeditat adverſus Fluxus Ventris, deprimit Bilem acrem & efferveſcentem, dolores demulcet, Stomachum & Viſcera confortatur.

Fructus nobis per *Coctionem* certum Rob offerunt, cui eadem virtus ineſt.

Cortex, ut antea dictum eſt, Oleum & Aquam per *Diſtillationem* exhibet in quibus eadem vis continetur, præterquàm quàm quod adhuc vir-

virtutem Specialem obtinent in Gonorræa atque Renum affectibus.

Billinghbingh.

PUlcherrima eſt Arbor; Fructus habet virides angulatos & oblongos qui ſuccum acidum continent. Creſcit ab infima parte Stirpis uſque ad apicem per omnes nodos & ramos modo mirabili atque jucundiſſimo. Succus iſte pulchrum nobis præbet Syrupum in morbis calidis, in Febribus, in Hepatis aut aliarum partium inflammationibus: Variis modis convenit in Morbis Bilioſis. Ex eodem ſucco poteſt adhuc in *Balneo Mariæ* Aqua valdè refrigerans diſtillari.

Flores qui rubicundi aut Violacei fulvi ſunt, nobis contra morbos ſupradictos, imò adverſùs plurimos alios affectus pulcherrimam Conſervam ſuppeditant.

Carambolos.

JUcundiſſima etiam eſt Arbor. Fructus ejus paulò majores ſunt quàm illi quos Billinghbingh nobis profert, oblongam habent formam & in acies angulosam, ut plurimùm quinque angulorum, habent etiam in ſe Liquorem ſubacidum non tamen adeò jucundum ut ipſa *Ballinghbingh*. Poteſt exinde Syrupus confici qui acrem effervescentem bilem potenter temperare poteſt & maxima pars ejus convenit in omnibus viribus cum *Billinghbingh*.

Flores etiam *Conſervam* nobis exhibent.

Morunga.

RAdix ipſius excellentiſſimam nobis exhibet *Medicinam*: maximè verò convenit cum noſtra Piperis radice quoad Odorem & Saporem. Quam

Quam ob rem pro cibis etiam uſui adhibetur. Ego quandam ex iſto Cortice Aquam diſtillo quæ fortiſſimum odorem atque ſaporem poſſidet. Secum abundantem *Salem Volatilem Nitroſum* trahit: eſt excellentiſſimum Aperitivum, & propter eam rationem, exquiſitiſſimum eſt in Hydrope, regio morbo, pro Cachexia, Obſtructione Hepatis & Lienis, in Calculo & in aliis qui illos ſubſequuntur affectibus.

Doſis eſt vel ſolum vel cum alio Vehiculo Uncia j. ad unc ij.

Fructus optimi cibi locum habent. Flores in Juſculis pro morbis calidis.

Acacia vera, & multa ipſius genera.

Varia præſtantiſſima nobis præbet *Medicamenta* pro Stomachi & Viſcerum debilitatibus veluti *Succus Acaciæ Inſpiſſatus*, Conſervæ Florum

rum Acaciæ, adeò ut eadem ad nos transferri non oportet ut ſolliciti ſimus.

Tamarindis Arbor.

PRæter Pulpam quæ tàm ad Purgationes quàm ad Clyſteres nobis inſervit poſſumus adhuc è Floribus pulcherrimam *Conſervam* deſumere pro Stomachi Hepatis atque Lienis affectibus. Optimum pariter eſt ut mediis aliis Purgantibus immiſceatur. E foliis extrahitur Aqua cujus utilitas maxima eſt pro ardentibus Febribus & Hepatis Inflammationibus; ſed oportet ut ex ſuo proprio ſucco in *Balneo Mariæ* diſtilletur.

E ſucco viridis Tamarindis pulcher acidus Syrupus conficitur ad magnos ardores atque Sitim in morbis calidis.

Ar-

Arbor Caſſia.

EX Floribus ipſius Conſervam extrahimus quæ ab obſtructionibus Renum & Uretherum liberat & in ipſa Genorræa optimum producit effectum.

Arbor Citri.

HÆc Arbor præbet nobis Aquam *Citri*, Oleum *Citri*, Syrupum Acetoſitatis *Citri*, Pulpam *Citri* Conditam, Cortices Citri Conditos, Elixir *Citri*, quorum compoſitionem rectè ad finem deduces hoc modo. Recipe ſufficienten quantitatem corticum & exinde bonum vinum aduſtum diſtilla quod recentibus corticibus ſuperaffundes, hoc aliquoties facto cum recentibus: extrahe tandem vires aliarum recentium Corticum, tunc accipe portionem ſucci clarificati, & cum Saccharo Syrupum

pum decoque. Iſto autem Syrupo præcedentem Extractionem convenienter ſuavem reddes, & ibidem adjicies viginti guttas *Eſſentiæ Ambræ Gryſeæ*, & *Moſchi*, ita pulchrum *Cordiale Elixir* habebis, quod ſimul Stomachum corroboratur, & procreationem ventorum impedit, & plures alias vires poſſidet.

Flores etiam exhibent Aquam Cordialem & Conſervam, Oleum *Eleoſaccarum Citri*.

Arbor Aurantia.

HÆc arbor nobis exhibet *Aquam Aurantiorum*, *Syrupum Aurantiorum*, *Oleum Stillaticium Aurantiorum*, *Pulpam Conditam*, *Cortices Conditos*, & Elixir etiam eodem modo componi poteſt quod in Colica optimum effectum producit.

Ar-

Arbor Granata.

OFfert nobis *Syrupum Granatorum. Conſervas Florum Granatorum.* Flores & Folia optimum ſuum uſum habent in *Chirurgiâ*, ad *Gargariſmos*, *Clyſteres* & alia *Medicamenta* quæ ſimùl attrahendi, repellendi, atque abſtergendi virtutem habere debent.

Arbor Triſtis.

IPſius Flores Aquam nobis præbent valdè odoriferam quæ Cordialis & refrigerans eſt atque oculorum Inflammationibus optimè prodeſt.

Ekawerya, *Radix Serpentum.*

VOcatur a *Cingalenſibus Rametul*, pulcherrima Planta eſt, in altum exſurgit cum ramis tenuibus & cum

cum Foliis longis & acuminatis, cum parvis raris Fructibus qui ſicut racemi ſimùl ſunt conjuncti. Radix diſcurrit in modum Serpentum cum nodis ſub Terra, valdè lignoſa eſt, alba fuſca cum cortice coloris cinerei, & ſaporis amari. Hæc eſt prima ſpecies quam *Garcias ab Orta* inter Ligna Serpentum deſcribit. Vires ejus non minores ſunt quàm eæ quæ magna Serpentum Arbor poſſidet. Incolæ plurimùm eam extollunt contra omnia Venena & venenoſos morbos. Conterunt eam ſupra parvo lapide & exhibent eam uſque ad Semidrach. & ampliùs.

Cardamomum Sylveſtre quod ab Incolis *Alaghabu* dicitur.

HÆc Planta fertiliter creſcit extra Civitatem noſtram Aulicam *Columbo*. Planta eſt quæ ad viſum *Magnam Galangam* repræſentat. Flo-

Flores habet jucundos ac odoriferos, ex quibus *Conſerva* conficietur quæ valdè Cordialis erit atque Stomachum & caput corroborabitur: optima etiam eſt ut cum aliis remedis immiſceatur pro morbis Matricis, excepta Diarræa.

Fructus & ſemem Magnam Olei abundantiam emittunt ad varios uſus in *Medicina*, eandemque virtutem obtinet ac notum Oleum Cardam.

Zedoaria Harankaha.

MAximi pretii eſt apud Cingaleſes; in morbis ſuis periculoſiſſimis ea vel ſola vel cum aliis Medicamentis commixta quæ venenum impugnare debent, utuntur. Radix pini pomo optimè ſudorem & Urinas movet. *Sal* quoddam *Volatile Oleum*, per *Diſtillationem* emittit quod in minima Doſi Vires totius Plantæ poſſidet. Aqua etiam poteſtates eaſ-
dem

dem habet Dùm hæc radix eſt condita non alium ſaporem habet quàm *Enula Campana.*

Zingiber Sylveſtre quod ab Incolis *Kaluwala* dicitur.

PUlcherrima eſt Planta quæ mediocris eſt altitudinis, Florem profert rubicundum qui non abſimilis eſt a pini pomo fert etiam nigrum ſemen ſicut nigrum *Cuminum* quod valdè calidum eſt, jacet in quibuſdam globulis inter Folia Florum incluſum. Flos iſte continet in ſe magnam quantitatem Liquoris qui Rorem fortiſſimè *attrahit*, eum ego manè expreſſi, & in *Balneo Mariæ* per *Alembicum* diſtillavi eumque præſtantiſſimum Vehiculum exiſtimo. Tota hæc Planta cum Radice diſtillata, pulchrum *Cryſtallinum Sal Volatile Oleoſum* emittit quod certiſſimè pretioſiſſimum eſt *Medicamentum*, vires totius Plantæ continens adverſus mor-

bos

bos graviſſimos. *Doſis ſolùm eſt a tribus ad quatuor grana.* Eandem virtutem Aqua continet, pro Vehiculo deſumpta.

Arundo Indica Odorata.

A Parte inferiori eſt arundinoſa & a Superiori veluti Gramen. Radix ſatis eſt dura, dùm ſcinditur, inſtar ligni finditur, valdè odorifera eſt, convenit aliquibus modis cum *Calamo*, in membra pariter diviſa eſt, nodoſa, & ſatis abundanter circa Civitatem noſtram *Columbo* creſcit. Calefaciens eſt, incidens, aperiens & diſſipans. Per Diſtillationem pulchrum Oleum exhibet quod in parva Doſi totius Plantæ virtutes poſſidet, Stomachum confortatur, Concoctionem adjuvat quæ ex frigidis viſcoſis & putridis Humoribus provenit optimum eſt ad Menſtruorum obſtructiones, eaque expulſat. Parem habet Aqua Virtutem.

Plan-

Planta hæc aptiſſima eſt ad Balnea & Thermas in *Beriberi* & in morbis Supradictis.

Ariſtolochia Longa, Sackſanda.

Est Planta ſurſùm ſe extollens. Radix eſt intùs Lignoſa ſed Cortex eſt valdè *Aromatica* & magnam virtutem in ſe continet tam pro Medicina quàm pro *Chirurgia. Cingaleſes* eam plurimùm exiſtimant eamque cum Theriacâ ſuâ commiſcent quæ contra morbos Venenoſos aſſumitur.

Semen cum Radice diſtillatum præſtantiſſimum præbet Oleum quod valdè Aromaticum eſt, Vireſque ſuas Specialiter demonſtrat in Morbis Matricis, ex obſtructione provenientibus. Exhinc *Sal Volatile Oleoſum* componitur, cujus efficacia tanta eſt ut Artis Amatoribus commendari mereatur.

Turbith. Tiraſtawalu.

COlligitur etiam extra *Columbo*: creſcit non ſecùs ac *Convolvulus*, Folia ipſius Malvæ, ſunt ſimiles ſubtuſque contactæ lenes ſentiuntur, ſemen etiam veluti arbor Belgice *Winde* Gallice *Liſet* dicta, continet, ed rotundum atque nigrum inſtar grani *Piperis*, in certis quibuſdam Globulis juclusùm jacens. Radix mediocriter eſt longa, contorta, & Reſinoſa: iiſdem prædita & operatum *ab j. Drach. ad ij.* Reſina, *a x. ad xx. grana.*

Galanga Major.

HAnc nos ipſi prout neceſſitas poſtulavit ſæpiſſimè uſui adhibuimus, & apud nos abundanter plantari poteſt, non parvæ eſt Altitudinis, albos Flores emittit, ſicut & Fructum non abſimilem ipſi Cardamo

mo de quo ſuprà mentionem fecimus: propter quam rationem inter ejus Species libenter Fructum iſtum annumerarem. Iſtius Radicis vires ſufficienter ſunt manifeſtæ. E Floribus, licet copioſè non colligantur, *Conſervam* compono quæ Radice jucundior eſt ad tenerarum perſonarum uſum.

Calamus Aromaticus.

APud nos iſte pariter implantatur. Firmior atque perennior Radix eſt quàm ea quæ aliundè nobis tranſmitti ſolet: uſus ipſius ſat eſt notus.

Eſula cujus præter legitimam multæ aliæ ſunt Species.

COnficitur ex ea correctum quoddam *Extractum* quod certiſſi-

mum habet uſum iis in Affectibus ad quos commendari ſolet.

Faba Purgatrix, Catharodu.

HÆc Faba exſiccatur & ex eadem pulvis conficitur qui cum *Lacte Cocos*, aut Juſculo aſſumptus, leniſſimè purgat & dolorem mitigat in *Colica*, Stomachum etiam & Viſcera juvat. *Doſis eſt drachm.* j. *ad iij.*

Polypodium Indicum.

AD uſum *Europæorum* tranſportatur. *Syrupum* nobis exhibet qui multùm confert in *Morbo Gallico*, *Scabie*, *Ulceribus Corroſivis*, *Morbis Melancoliris*, *Cachexia*, *Ictero*, & ſimilibus, vel ſolus vel cum aliis mediis commixtus.

Balſamina, *Momordica*, etiam a nonnullis *Halicacabus Peregrina*, & a *Cingalenſibus* Hundule vocata.

EXhinc cum *Oleo* vulgari *Balſamum* quoddam elicitur quod in *Chirurgia* magni uſus eſt tam ad Vulnera & Contuſiones, quàm ad alia Accidentia.

Solanum Hortenſe & Indicum.

SOlanum Hortenſe notiſſimum eſt: Alterum quod eſt planta mediocriter alta fructus profert parvos, rotundos, rubros ſicut Alkekengi concluſos. Apud Incolas maximo pretio habetur atque ipſi vires eaſdem quas nos Alkekengi, adſcribunt.

Arum.

APud nos extraordinariè magnum

num eſt. Conficiunt ex ea Farinam Incolæ quæ plurimùm eos juvat. Hinc habemus etiam noſtrum *Fæcul Aronis*.

Bryonia.

PRæbet nobis *Fæcul Bryoniæ*, cujus præſtantia ſpecialis eſt, ad *Morbos Matricis* & ad *Hydropem*.

Salſaparilla.

DUo ſunt ipſius Genera quæ uſui adhibentur, tantùmque eorundem habemus quantùm nobis eſt neceſſum, & Europæis commodè carere poſſumus.

Nicotiana, *Taback.*

PRæbet nobis *Aquam Olei. ſtill. Oleum per Infuſionem. Conſervam* ex

qua

qua varia Vomitoria quæ certiora ſunt quàm *Infuſiones Croci Metallorum aut Vitri Antimoni.* Participes vos reddo meliorum hoc in ſubjecto deſcriptionum.

Rec: *Conſerv. Nicotian. dr. ij.*
Sign. Braeck-Conſerv.

Rec: *Aq. Nicotian. ex Succo deſt. unc j.*
Syr. Nicotian. dr. ij.
M. F. Vomitorium.

Rec: *Fol. Nicot. dr. j.*
Santal. Rubr. ſcr. S.
Roſar. Rūbr. p. j.
Infund. in Vin. vel etiam Sp. Vini, exprime & filtra. & edulcora cum Julp. Roſar. q. S.

Vel,

Re: *Fol. Tabac. dr. j.*
Cinnam. Elect. ſcr. j.
infunde in ſ. q. Vini Hiſpan per noct. mane filtra Sign. Braeck-Wyn.

Radix Amoris a *Portugalenſibus Res de Amour* vocata.

PLanta hæc eſt Graminoſa quæ longè repit ſupra terra vel ſi quid ipſi adjacet cum eo comvolvitur & aſcendit. Radix eſt Aromatica, maximè cum *Caryophillata* noſtra conveniens quoad ſaporem & odorem.

Calamintha.

COpioſſimè creſcit apud nos: utiliſſimi uſus eſt in Medicina & Chirurgiâ pro Clyſteribus, Decoctionibus, Cataplaſmatibus, Fomentationibus & pluribus aliis.

Oleum largiſſimè præbet cujus Virtutes miratu dignæ ſunt pro Stomacho, Capite, & Morbis Matricis. Aqua ipſius eoſdem habet uſus ad hujusmodi Morbos.

Præterea conficimus exinde *Syrupum*

pum ſicut & *Salem* ex Cineribus.

Mentha. Ghonokolla.

SUbtilem atque Camphoreum odorem poſſidet; pariterque clariſſimum eſt remedium pro Stomacho, Capite, Matrice. ſubtile & jucundum nobis adhuc præbet *Oleum*, *per Diſtillationem* imò & Aquam quæ iiſdem uſibus inſerviunt.

Hyſſopus. Welakola.

VIrtutem eandem atque noſtra continet. Præbet etiam Oleum & Aquam *per Diſtillationem*. Poſſumus pariter exindè conficere *Syrupum* ad Morbos pectoris excellentiſſimum.

Marrubium. Jackwanaſſa.

ODore atque ſapore cætera no-

bis non ignota ſuperat. Oleum ſubtile ſimùl & Aquam nobis exhibet quæ præſtantiſſima ſunt in Morbis Matricis ex obſtructione contingentibus.

Ex eodem *Syrupum* extrahimus ad eoſdem Affectus & ad Morbos Stomachicos.

Scilla.

Componuntur ex ea *Acetum & Oximel Scilliticum.*

Roſmarinus.

TAntam ipſius Copiam habemus quantam neceſſitates noſtræ poſtulant. Quæ exinde Præparationes fiunt, ſunt Aqua, Spiritus, Eſſentia.

Ad Eſſentiam conficiendam oportet ut quemdam *Spiritum Vini* per aliquot vices ex viridi Roſmarino extrahas, & tunc iterùm eodem modo recentem elicias. Virtus ejuſdem

dem facilè detegi poteſt in hoc Tractatulo.

Ruta.

PRæbet nobis *Aquam & Oleum Coctum* quæ ad Clyſteres, & alia *Chirurgicalia* ſunt Uſitatiſſima.

Seſamum.

OLeum exhibet per Coctionem aut Infuſionem, quod commodiſſimi uſus eſt in *Chirurgiâ*, ſpecialiter in ardentibus atque calidis Capitis doloribus. Emolliens eſt, dolores mitigans, & aliquatenùs reſolvens. Uſum familiariſſimum habet apud Cingalenſes a quibus *Oleum* iſtud *Schinſchilli* nomen obtinet.

Nymphæa.

EXinde proveniunt nobis *Aqua*, Sy-

Syrupus, *Conſervæ*; Oleum, Coct· quæ omnia maximè ſunt uſitata tum in *Medicina* tum in *Chirurgia*. *Aqua*, *Syrupus* & *Conſervæ*, *Fluxus*, *Ardentes calidas Febres* & *Cephalalgias* ſanandi virtutem habent. Item *Sanguinis Vomitum*, ſeu *Hæmorragiam*, & *Fluxus Mulierum*. Oleum inſervit & *Inflammationibus*, *Ulceribus Corroſivis*, & *Combuſtionibus*: In Clyſteribus impenduntur ut emolliant & tormenta mitigent acrium Excretionum.

Scabioſa.

EXhibentur nobis ab ea, *Aqua*, *Syrupus*, & *Succus Scabioſæ* pro Affectibus pectoris, pro pleuritide & pro eorumdemq vulneribus.

Arthemiſia.

QUæ præparantur ex ea ſunt, *Aqua*

Aqua, *Syrupus*, *Sal*, quæ Morbis Muliebribus optimè conveniunt.

Matricaria.

AQuam & Syrupum nobis exhibet tàm ad Capitis quàm ad Matricis morbos juvandos.

Supereſt nobis adhuc magna quantitas Herbarum tàm in Hortis quàm in Sylvis, quas ego non tanti facio ut chartam hanc occupare mereantur reſpectu præparationum & uſuum. Quicunque requiſitæ cognitionis parumper adeptus eſt, novit optimè quid ex iis omnibus confici poteſt. Ego verò tantummodò nomina earumdem ſubjiciam. Sunt autem quæ ſubſequuntur.

Aſclepias, *Auricula Muris*, *Acetoſa*, *Acetoſella*, *Aſparagus Sylveſtr. Bardana Minor*, *Baſilicon*, *Caryophyllus Hortenſis*, *Cyſtus*, *Conyza*, *Cichoreum*, *Colocaſia*, *Curcuma*, *Dra-*

Dracunculus Minor, *Dracontium*. *Endivia*; *Filix*, cum maxima parte generum ab iſto dependentium. *Fœniculum*, *Faba*, cujus innumeræ ſunt variæ Species. *Gentianella*, *Glycyrrhiza*, *Hedera Terreſtris*, *Kali*, *Lactuca*, *Lingua Cervina*, *Lonchitis*, Arborè quâ *Lacca* provenit, *Laſer*, è quâ *Aſſa Fœtida* provenit, *Malva*, *Myrtus Indica*, *Nepeta*, *Naſturtium*, *Petroſelinum*, *Portulaca*, *Pimpinella*, *Perſicaria*, *Ros Solis*, *Selinum*, *Semper Vivum*, *Triorchis Trifolia*, *Verbena Bontii*, *Veronica Bontii*, *Urtica* varia genera: Mellis & Olei ſat etiam *Ceylonia* nobis ſuppeditat, quæ *Baſis* ſunt *Officinæ Medicinalis*.

Eò uſque igitur pro iſto tempore devehuntur Experimenta mea, ulteriùsque ſecundùm apparentiam ſeſe extendiſſent abſque officii mei impedimentis. Hoc etiam libenter fateri volo quod cognitio mea pro *Regno Vegetabili* non amplior eſt quàm

quàm reſpectu rerum ad quotidianas noſtras neceſſitates requiſitarum:ſummum autem illum Honorem æquo animo iis qui propriè & ex profeſſo Arti vacant concedendum cenſeo & eam ob cauſam Doctores Botanices appellantur, inter quos hac in re præſtantiſſimus eſt Dominus Doctor noſter *Pau'us Herman*, non ſecùs ac in cognitione aliorum *Naturalium* nec dubito quin ſuo tempore nobis occaſionem præbeat aliquid Extraordinarium ab eo recuperandi.

Jam verò Regnum Minerale nobis perluſtrandum eſt, atque videndùm quid *Artis* Amatoribus elargiri poſſumus, principium à Terra deſumpturi.

Terra.

CUm de *Mineralibus* nobis ſit agendum, æquum eſt primò ut Terram examinemur, veluti *Corpus Corporum*

rum quod qualitates omnes continet, quæ in uno corpore ſunt requiſitæ, & hoc ipſum eſt quod Influentias Celeſtes ſuſcipit & eas in ſe recludit tanquàm poteſtates calefaciendi, mundificandi, ſeparandi, vivificandi, augendi & nutriendi. In ipſamet Terra fovetur fundamentalis lumiditas ex qua omnia Vegetabilia, Mineralia & Animalia incrementum atque vitam mutuantur.

Apud nos ſemper plurimæ Terrarum ſpecies fuerunt uſitatæ, ſcilicet; Terra Sigillata, Lemnia, Turcica, Armenia, Terra Melitea, Strigenſis Brunduſiana, ſeu Bohemica, quæ nomen ſuum juxta varietatem colorum & locorum conſequuntur. Nonnunquam Terræ nomen retinent ut *Terra* aut *Axungia Solis*: Terra Lunæ: Terra Venerea, Martialis, Saturnina, & ſic de cæteris.

Iſtæ Terræ ſemper ab Eruditis atque peritis hominibus magnam

Æſ-

Æſtimationem obtinuerunt & ab iiſdem inter præſtantiſſima remedia quæ virtutem Alexipharmacalem poſſidere debent, connumeratæ ſunt

Iſtæ non nobis deſunt in Ceylonia, & libenter omnes illas ſupradictas negligere poſſumus: etenim Terra noſtra, pulcherrima pinguis & Adſtringens eſt atque multùm *Terræ Solaris*, *Lunaris* & pro maxima parte *Martialis*, in ſe commixtum habet, omnes qualitates in ea reperiuntur quas ex ſupradictis exigere poſſumus, non ſolùm quoad Chirurgicos ſed & Medicinales uſus.

Ego ut curioſis Amatoribus ſatiſfaciam Terrarum per ignem ſeparationes aliquatenùs demonſtrabo; quæ modo ſequenti contingunt.

Spi-

Spiritus Terræ Ceylonicæ : quomodo etiam excellentiſſimum Sal Volatile Hermeticum & Centrale *prodit in lucem.*

Recipe Magnam Retortam vitream, quam ſi tibi lubet, bono luto gypſare poteris dumque eam iſta Terrâ repleveris, ingentem ipſi Recipientem benè lutatum adjunges & ex fornice ventoſa diſtillabis primò quidem per diei partem dimidiam igne lento. Deinde pro uno gradu calorem adaugebis, eodemque modo perges donec nil ampliùs eliciatur. Tunc *gradatim* ulteriùs aſcendes, atque tandem ibi longo temporis ſpatio conſiſtes, fortiſſimum ignem fovendo, donec nullos Vapores Spiritibus abundantes exire percipias, tunc ignem extingui permittes, Recipientem aſſumes, Spiritumque tuum in aliud parvum Vitrum infundes. In Collo Retortæ *Sal Hermeticum* dictum adinvenies colore album, ipſum-

ſumque accuratè colliges quoniam adeò pretioſum eſt propter Magnam quæ ipſi ineſt virtutem ut nullis pecuniis ſolvi poſſit.

Deinde Spiritum illum rectificare debes in *Arena*, *per Alembicum*, vel ut meliùs tibi ſuccedat in *Balneo*, ſic enim *Phlegma* ſuperaſcendit, & in *Fundo* remanet Spiritus tuus qui colore niger, & luteus eſt, inque periculoſiſſimis Morbis excellentiſſimum eſt *Medicamentum*, veluti gravibus *Febribus* calidis, Maculoſis, Malignis, Peſtilentialibus, & cæteris Malignis Morbis ſicuti Variolis, Morbillis, & ſimilibus: Quibus iſtius remedii non conceſſa eſt cognitio, iis incredibile eſt quot & quantæ ſunt in eo vires comprehenſæ. Nec egó ipſe tale quid credere poſſem niſi me ab experientia convictum reperiſſem.

Sal Centrale Fixum, mediante Aqua diſtillata, tibi extrahendum eſt ex remanente Terra, tunc filtrandum

&

& in Bålneo evaporandum; hoc modo ſal reſidebit in Fundo quod ſeparatim ſervare poteris. Hæc eſt igitur iſtius *Terræ* ſeparatio.

Nonnullas vobis nunc deſcribam Formulas juxta modum quo graviſſimos Ægrotantium Morbos multoties optimo cum ſucceſſu remediis iſtis expuli.

In Febribus Ardentibus, in maximis Anguſtiis.

Rec: *Sp. Terr. Ceylonic. dr. ij.*
Sal. Vol. Hermetic.
Central. Fix. an. g. v.
A. q Pluvial. diſt. unc ij.
M.

Iſtud ſubinde cochleatim ægroto oblatum, ſine mora refrigerat ipſum, & mirabiliſſimè vehementes Sanguinis Ebullitiones præcipitat.

In *Febribus Malignis*, *Ptechialibus*, *Variolis & Morbillis*, celerrimè

rimè maligna Fermenta præcipitat & annihilat: uſus talis eſt.

Rec: *Sp. Terr. Ceylonic. dr. j.*
Sal. Volat. Hermetic.
Centr. Fixi an. gr. iij.
Sulph. Phil. prap. ſcr. j.
Aq. Plurial. ſt. unc. j. S.
M. F. Sudoriferum.

QUæ ſupra deſcripſimus manuductionem ſat ſufficientem in pluribus occaſionibus tibi præbebunt. Poſt Terram ad ipſius *Mineralia* tranſeundum nobis eſt veluti ad *Metallorum* principia. Primò igitur ſeſe nobis offert *Martis Minera* qua Territorium noſtrum abundantiſſimè refertum eſt. Neque vilem quandam Virtutem iſta poſſidet, jacet enim his in locis, in magna quantitate *Spiritus Mundi* concluſa. Hujus autem Spiritus multi præſtantiſſimi Philoſophi mentionem fecerunt ipſique prout

prout æquum eſt maximas vires adſcripſerunt.

Quamobrem ut ad Iſtam materiam abtinet, non nihil obſervatione Speciali dignum vobis enarrabo.

DUm a quibuſdam Annis tempus meum impenderem in Examine atque ſpeculatione *Subjecti*, quod Spiritum iſtum continendi capax eſt. nonnunquàm deambulatum exivi, dùm autem ad circuitum Continentis *Fredericæ* perveniſſem que Locus eſt Aulicus Principatus *Juſtland* ubi tunc temporis domicilium meum conſtitutum habebam Montis opus ſeu inchoatam reperi Materiam ;ubi mirum in mȏdum, Metallorum generatio conſpici poterat, ibique multa principia Metallorum aderant veluti Vitriolum, pinguis & alba Terra in qua Talcum pulcherrimum cernere fas erat quod longa Cryſtalla veluti Salpetræ productum erat: *Minera*

ra Martis apparebat fertiliſſima: Tandem utrinque ornatum erat lapidibus numeros notantibus quorum nonnulli *Spiritu Mundi* penitùs erant imbuti atque colore rubeo tincti, quidam pro dimidia parte, cæteri initium aſſumentes atque ibidem clariſſimè Mirabilia naturæ opera conſpicienda erant, quatenùs ſcilicet iſte *Spiritus* Corpus iſtud inter alia propter poroſitatem ipſius eligit aptumque in eo ſuum Hoſpitium conſtituit. Ego igitur quoſdam ex his totaliter tinctis lapidibus aſſumpſi, Domum me recepi, iiſque pulverizatis & ſupra carbonibus collocatis, tunc exinde jucundiſſimus Sulphuris Odor ſurſùm evectus eſt quem ego olfactu ſum expertus. Tunc cogitationes meas ulteriùs detuli, mihi ſuadendo quod Corpus iſtud in quo tam Nobilis *Spiritus* concentratum jacet pretioſiſſimum exiſtimari debet ipſumque magnis mirandis virtutibus abſque dubio

dubio prædìtum eſſe. Poſtea contigit ut brevi temporis Spatio tota ferè Civitas oppreſſa fuerit variolis atque Morbillis, nec juniores ſolùm ſed & ætate provecti iiſdem vexàbantur. Imò multi 30 & 36 annos nati. Homines & feminæ indifferenter. Tunc *Subjectum* meum Experientiæ tradidi, dando ipſum ſubtiliter contuſum *a Semiſerup. ad* Semidrach, cum aquæ calidæ portione minima bis aut ter unico die, adeòque miraculoſas operationes præſtitit ut omnes Homines in admirationem raperentur, nequæ tantum ex tota Apothecaria accerſere poterant. Intimus quidam ex Amicis meis *Doctor Koornmeſſer* vocatus, cui nonnullas Doſes ego ipſe tradideram perpetuò mihi fuit importunus donec hujuſce rei manifeſtationem ipſi elargitus fuiſſem, tunc ergò ipſum ad *Apothecariam Philoſophicam* deduxi, atque ibidem *Medicinæ* revelationem aperui, cumque maxima gratiarum actione tale quippiam, ve-

veluti *Naturæ Secretum*, per me ſibi comparavit. Lapis iſte *Spiritu Nitri* irroratus, totùs ſolvitur., ſuamque Venenoſam naturâ impreſſam Acrimoniam amittit ita ut dulciſſimus evadat. Unde facilè judicari poteſt quamnam virtutem *Subjectum* iſtud poſſideat, quandoquidem omnia noſtra maligna atque venenoſa Fermenta, unde graviſſimi morbi ſuam ſumunt originem, in ſe ipſo imbibere eademque præcipitare ſoleat. Quæ virtus ut verùm fatear, in communibus *Apotecariorum Officinis* reperiri nequit. Prædictum autem *Subjectum*, *Spiritu Nitri* ſolutum, ſe ipſum figit, & in calore vehementiſſimo remanet fuſum veluti Rubinus & ſi in retorta impoſitum fuerit, *Spirituſque Vini* ei affundatur, & extrahatur, mutationem miratu dignam ille ipſe acquirit, extraordinariè odoriferus evadit, Spiritus Vini ſaporem non ampliùs retinet, dùm verò, ipſius interventu, fætidorum quorumdam

Subjectorum velut Coſtorei ſimiliumque rerum extractio ſuſcipitur, nullam fœtidam ſed jucundiſſimè olentem Tincturam exhibent.

Talis igitur Mineræ participes ſumus, & magnam Dei benignitatem hìc comprobamus, nempè quod cuilibet Regioni mirum in modum Media diſtribuit quæ ad morborum prædominantium curationem requiruntür. Præcipui enim Morbi quibus Ceylonia infeſtatur ſunt, *Alvi Fluxus*, *Hepatis Lienis* & *Meſenterii Obſtructiones*, & Febres exindè continuò provenientes.

Quid vobis nunc videtur Garruli Contemptores? Accedite nunc atque eos diſpicite quorum Labor in Naturæ Schola nullam niſi pro vobis ipſis Cognitionem inquirit. Nunquid talem adepti eſtis poteſtatem ut lapidem adeò neglectum ſed ad tot morbos ſanandos aptiſſimum vobis conficere liceat? Venite ad me, vos enim edocebo quo pacto plurima præſtan-

ſtantia Remedia pro ſupradictis morbis a vobis præparanda fuerint. Talia ſunt,

Spir. Vitrioli. Martis.
Tartar. Vittriolat.
Crocus Martis.
Sal Vitrioli Martis.
Tinct. Sulph. Vitrioli.
Vitriol. Martis dulce.
Aqua Sulphurea Martis.
Spir. Sal. Sulphureus dulcis.
Ol. Martis, vel Mars *Potabilis.*
Sulph. Philoſoph. Aroph vocatum
Syr. Chalybeat.
Eleoſacch Chalybeat.

Recipe Quantùm tibi placuerit ex *Minera Martis*: eam minutim contunde, atque tantùm *Spiritus Sulphuris* ſuperaffunde ut eo circiter trium aut quatuor digitorum latitudinem ſit obtecta, in calore depone ut diluatur, cùm autem tali modo per octo vel decem dies ſubſtiterit, effunde atque filtra. Supra reliquum

poteris adhuc novum *Spiritum* infundere & ut anteà extrahere. Deinde prout libuerit in *Balneo* vel *Arenâ* totam humiditatem diſtillabis atque pulchrum *Vitriolum* in fundo remanebit. Aquam diſtillatam ſeparatim cuſtodies, etenim ad varios Morbos tanquàm *Vehiculum* inſervire tibi poterit Ex iſto Vitriolo *Tartarum Vitriolatum*, prout ſequitur, compone:

Solve *Vitriolum* cum tanta diſtillatæ Aquæ pluvialis quantitate quæ ſufficiat, filtra, & ſeparatim effunde, tunc adde *Lixivium Salis Cinnamomi* tandiù donec non ampliùs præcipitetur. Sine illud ita conſiſtere per octo vel quindecim dies, denique clarum effunde, filtra, evapora, atque ſine ut fermentetur aut pullulet. Hoc modo pretioſa Cryſtalla tibi ſupererunt quæ majores adhuc vires continent, quàm *Tartarum Vitriolatum*. Doſis eſt Semiſcrup. ad Scrup. j.

Spi-

Spiritus Vitrioli Martis.

Impone Vitriolum iſtud in Retorta vitrea undique circumlutata, depone illam in fornace ventoſa, & ei maguum Recipientem benè lutatum adjunge, atque diſtilla per totam diem, igne lento. Secunda die cum gradibus ignis incipiet aſcendere, tunc eodem modo pergere debes: Tandem fortiſſimum ignem accendes ſed moderatè, & ita tandiù continuabis donec Recipiens totum clarum pellucidum evadat, tunc illud aſſume atque quod ineſt in parvulam aliam Retortam primùm infundes & leniter ſubtilem Spiritum extrahes. Remanet in *Fundo* parumper *Olei Vitrioli* quod ſeparatim conſervare debes.

Si tibi ſit animus *Spiritum* iſtum in virtute ſua exaltandi Accipe *Caput Mortuum*, quod pro aliquo tempore in aliam Retortam, cujus collum apertum maneat in aere, injicies,

cies, & adeò erit avidum *Spiritus Mundi* ut illum ad ſe alliciat. Cùm autem hoc modo per aliquot tempus ſteterit, deſuper iterùm Spiritum tuum affunde, & fortiter extrahe, tunc Spiritus tui pondus & virtutus plurimùm adaucta ſunt Ex *Capite Mortuo* poteris,

Sal Vitrioli Martis.

Extrahere, dùm autem optimè dulce factum & ſiccatum fuerit, ſupereſt tibi extraordinariè pulcher.

Crocus Martis.

Ex quo Croco præſtans

Tinctura Sulphuris Vitrioli.

Eſt extrahenda, Recipe unam vel duas uncias hujusce Croci, eas in Phialam infunde, optimum *Spiritum Salis* ſuperadde, depone in loco

eo calido ut fiat Extractio. Poſt tres aut quatuor dies *Spiritum Salis* totum rubrum intinctum habes, effunde illum, & alium iterum injice & ita perge extrahere ut anteà donec ſatis habeas.

Extractiones iſtas impone ſimul in parvula *Retorta*, & ſepara donec denſa lutea *Maſſa* fiat. Deſuper adjice Spiritum Vini: depone iterùm in Arena calida ut extrahatur atque per aliquot tempus ſine ut ita digeſtio fiat, tunc habes veram atque legitimam prædictam *Tincturam*, pretioſiſſimum ad omnes *Morbos Diſſolutos Medicamentum*, cujus ego tibi quoſdam deſcribam Formulas; prout ego ipſe cum felici ſucceſſu ſemper iis uti ſoleo.

In Hæmorrhagia.

Rec: *Tinct. Sulphuris Vitriol. dr. S.*
Roſar. dr. ij.
Aq. Roſar.
Nymphaeæ. an. unc. ij.

Syr. Portulac.
Granator an. unc. S.
M. F. Julapium.

Iſto cochleatim multis vicibus reïteratis uti poes.

In Fluxu Mulierum, Dyſenteria, Diarrhœa, & ſimilibus Affectibus.

Rec: *Tinct. Sulph. Vitriol. ſcr. j.*
Conſerv. Granat.
Syr. Granat. an. unc. S.
M. F. Bolus pro 3. a 4. Vicibus.

Vel talis Liquor.

Rec: *Aqua Roſar.*
Nymph. an. unc. ij.
Syr. Perlar.
Coral. an. unc. j.
Granat.
Portulac. an. unc. S.
Tinct. Sulph. Vitriol. dr. S.
M. F. Julapium.

Iſto ſicut antecedenti uti poteris.

Vi-

Vitriolum Martis Dulce.

ACcipe ex iſta *Menera*, quam in Retorta depones eique *Spiritus Salis* tantùm affundes ut eo benè ſit cooperta, colloca illud in *Arena* calida per ſeptem vel octo dies, tunc habebis viridem ſolutionem quæ multùm Sulphur redolet: dejice illud iterùm in aliam Retortam, & extrahendo perge donec ſufficientem habeas quantitatem. Extractiones iſtas inmiſce ſimùl, & in *Balneo Mariæ* humiditatem abſtrahe, tunc habebis in *Fundo* pulchrum & viride *Vitriolum*. Aqua ſuper diſtillata eſt

Aqua Sulphurea Martis.

Eſt que Aperiens, Anodyna, atque ſomnifera atque præſtans eſt Vehiculum ad varios Morbos graviſſimos.

Spiritus Salis dulcis Sulphureus.

Recipe Dulce iſtud *Vitriolum*, depone illud in Retorta vitrea, dumque illam cum Recipiente benè lutaveris, *Spiritus* exinde propellitur cum igne moderato Tunc habes tuum *Spiritum Salis* denuò melioratum & in eo *Sulphur Metallorum* abditum jacet, *Spiritum* iſtum effunde iterùm ſuper aliam *Mineram* & ut anteà perge donec bonam iſtarum abſtractarum extractionum quantitatem in Retorta habeas, unde componendum erit tibi præſtans

Oleum Martis, vel *Mars Potabilis*.

Modo ſequenti, Retortam in aperto igne colloca, eique Recipientem benè lutatum addito & expelle *gradatim* donec nil ampliùs exinde proveniat quod exhinc tibi notum fiet, nempè quod ubi cum igne fortiſſimo

tiſſimo Auri ſplendorem habentes Atomos: non ampliùs ſurſum avolant, tunc ignem extingui permittendum eſt, atque vas tuum aſſumendum, eodem inſtanti Oleum quod valdè denſum *Collo Retortæ* adhæret ab Aere ſe demittit, & in Sangui-rubrum *Oleum*, quod ſtatim in pulchram *Tincturam* auri colorem habentem, diſſolvitur, cum *Sulphureo Spirituali Igne Vegetabilium*, tunc igitur *Mars Potabilis* dulciſſimus eſt, ſapore adſtringens, & valdè odoriferum. Magnam virtutem in plurimis periculoſis Morbis demonſtrat, exempli gratia in *Dyſenteria*, *Lienteria*, *Diarrhœa*, *Fluxu Mulierum*, *Hæmorrhagia Narium*. *In Sputo & Vomitu ſanguinis*, *Melancholia*, *& Malo Hypochondriaco in Obſtructione & Schirrho*, *Hepatis & Lienis*, qua de re nonnullas vobis adhuc deſcriptiones exhibebo quæ mihi feliciter ſucceſſerunt.

In *Dyſenteria*, & ab ea dependentibus Infirmitatibus, poſt convenientem Purgationem.

Rec: *Conſ. Flor. Granat. unc. j.*
Syr. Granator. unc. S.
Butyr. Corall. dr. j.
Mart. Potabil. gutt. viij.
M. F. Bolus. Doſis dr. j.

In Fluore Muliebri.

Rec: *Aq. Roſar.*
Portulac. an. unc. ij.
Syr. Granat. unc. j.
Mart. Potabil. gutt. x.
M. F. Julap. Doſis Cochlear. j.

In Hæmorrhagia Narium.

Rec: *Aq. Roſar.*
Nymph. an. unc. ij.
Syr. Granat.
Nymph.
Portulac. an. unc. S.
Mart. Potabil. gutt. x.
Miſc. F. Julap. Doſis Cochl. j.

In

In Sputo & Vomitu Sanguinis.

Rec: *Martis Potabil. gutt. vj.*
Conſerv. Flor. Nymph.
Granator. an. unc. j.
Syr. Coralliorum.
Perlarum.
Portulac. an. dr. j.
Miſc. F. Bolus. Doſis dr. ij.

In Melancholia, Malo Hypochondriaco, Cachexia, Obſtructione & Schirrho Hepatis & Lienis.

Rec: *Mart. Potabil. gutt. vj.*
Syr. Chalybeat. unc. j.
M. pro duabus Doſib.

Quilibet curioſus Indagator uſus ſuos ulteriùs extendere poteſt.

Sulphur Martis vel Separatio *Aroph Philoſophorum.*

R*Ecipe* quantùm tibi placuerit ex iſto

iſto *Oleo Martis*, depone illud in parvo Pelicano inſtar Retortæ ubi Capitulum firmiter ſufflando fuit conjunctum, affunde ibidem ter aut quater tantùm *Spiritus Vini*, & illum leniter exinde diſtilla, fac idem aliquoties, tunc Sulphur decidit in Fundum veluti Pulvis quem cum Aqua pluviali Diſtillata potes elicere. Iſtud eſt verum ac legitimum *Sulphur Narcoticum* cujus duo vel tria grana, tumultuoſum *Archæum* noſtrum pacificare valent. Hoc autem remedio multa præſtantur in variis Morbis Miracula, cum intra paucas horas eo perfectè ſanentur.

Syrupus Chalybeatus.

Recipe, Radicis *Polypodii Indici*, *Aſparagi Sylveſtris*, *Filicis*, *Morung. Pretroſelini*, *Cichoreæ*, *Curcum* cum Herbis, iiſque minutim conciſis ſuperadjice *Manipulum j.* aut *ij* ex *Minera Martis*, ſuper affun-

funde optimum Acetum adeò ut ſub eo res tua benè ſubmergatur, colloca illud in ſole ſuper Arenâ ſurſùm benè contectum, permitte per ſeptem vel octo dies ut ita conſiſtat atque laboret, tunc adde duas vel tres libras Sacchari, atque cura ut lentè ſimul per duas aut tres horas coquantur: tandem illud Linteo tranſcola atque ulteriùs ad convenientem Conſiſtentiam decoque. Aſſerva Syrupum iſtum accuratè, nam exquiſitiſſimus eſt in obſtructione atque duritie Lienis & Hepatis, ut & in *Cachexia*, quæ in noſtra Ceylonia morbi communes ac ordinarii ſunt.

Eleoſacharum.

Pro maxima parte vires eaſdem obtinet ſunt ejus Deſcriptio talis eſt.

Rec: *Mart. Potabil. dr. j.*
Ol. ſt. M*enth.*
Citri.
Aurant. an. ſcr. S.

Fol.

Fol. Cinnam. gutt. viij.
Sachar. Albiſſ. lb. j.
Miſc. Doſis dr. j. ad ij.

Iſtud magnas in *Cachexia* vires habet.

Spiritus Salis.

SAt benè notum eſt quod ubi *Sal* adeſt ibi non deficiunt *Spiritus* niſi ei qui illos extrahere debet vel Inſtrumenta vel experientia deſint. *Recipe* partem unam *Salis* & quatuor partes Terræ noſtræ albæ *Ceylonica*, poſtquam benè commixta fuerit, *Spiritum* exinde cum Retorta vitrea igne forti diſtilla. Uſus ſufficienter agnitus eſt.

Spiritus Salis Dulcis.

REcipe *Spiritus Salis & Spiritus Vini* partes æquales quas in Retorta ſimùl impones & conjunctim aliquo-

liquoties diſtillabis, donec acrimoniam amiſerint, ſerva ad varios uſus, uti noſti.

Spiritus Nitri Acidus & Dulcis

SImili modo pariter conficitur & tùm in Medicina tùm in Alchymia, multos habet uſus. Oportet ut hìc te doceam *Nitrum Vitriolatum* componendi modum prout multoties hoc in libro mihi venit in mentem.

Nitrum Vitriolatum

REcipe libram unam optimi Salis petræ: permitte ut in Aqua calida diſtillata diluatur, ſuperaffunde ſemi libram *Olei Vitrioli* in *Retartâ* vitrea, depone illam in Arenâ, eique Recipientem adjunge optimè lutatum & cum leni calore diſtilla, donec ſit exſiccatum, tunc per duas aut tres horas vehementem ignem accende do-

donec ſimùl fundatur, deinde vas tuum aſſume. Si prout eſt in Retortâ velis illud elicere oportet ut eam diſrumpas, ſed ut illud adhùc pulchrius excipias, poteris illud ſolvere filtrare & iterùm ſinere ut in Cryſtalla evadat, hoc modo multò purius erit quàm antea.

Non eſt credibile quantos effectus in Febribus calidis Remedium iſtud præſtare poſſit.

Aqua ſuper diſtillata optimus eſt *Spiritus Nitri* vel *Aqua fortis.*

Marchaſita Sulphuris.

ABundantiſſimè colligi poteſt circa locum noſtrum Aulicum, & ex ea variis modis Sulphur atque plurimæ res aliæ poſſunt extrahi ad uſum *Medicinæ* & *Chirurgiæ.*

Primò exindè componitur ſine additione optimum

Vi-

Vitriolum.

QUod hoc modo peragitur: Recipe ſufficientem portionem iſtius Marchaſitæ, eam in fruſtula percuſſam in aliquo loco depones ad Aerem, cavendo nè quædam ſupercadat pluvia.

Sine illud ibi per aliquot tempus ſtare, atque *Sal Vitriolum* excreſcere videbis veluti lana Arborum. Cùm autem illud copioſiſſimè ſuſceperit impone totum ſimùl in magno lignoſo Infundibulo ſub quo perforata Lamina collocetur, & ſub eadem Ahenum cupreum vel aliud Vas, tunc temporis aquam calidam ſupra Mineram affunde, Vitriolum ſecum aſſumet, & trans illud percurret. Cum Aqua nil amplius ſapit, aſſume imfundibulum illudque denuò ad Aerem appende, poſt aliquod temporis ſpatium iterùm Sal quoddam adinvenies. Hoc autem tandiu reiterare potes donec ſatis excerperis. Aquam imbi-

bibitam lentè ſines evaporari atque *Vitriolum* tibi ſupererit. Hinc etiam licitum eſt tibi juxta modum vulgarem bonum extrudas.

Spiritum Vitrioli.

Sulphur vel per *deſcenſum*, vel cum magna Terrea Retorta poteſt elici quod excellentiſſimum eſt neque cum ullo alio Arſenicali vapore commixtum. Hinc conficere potes.

Ol. vel Spir. Sulphur.
Flor. Sulphuris.
Lac Sulphur.
Balſam Sulphuris.
Sulph. Philoſ. præp.

QUandoquidem *Oleum*, *Flores*, *Lac* & *Balſamum Sulphuris* unicuique nota ſunt, non eſt neceſſarium ut hìc eorum deſcriptiones ſubjungantur: vobis autem ſolùm de-

demonſtraturus ſum quomodo *Sulphur Philoſophorum* ſit præparandum.

Præſtantiſſimi *Philoſophi* nobis aſſirmarunt quod ex communi *Sulphure* ſi prout decet pertractetur, non minùs ac ex *Metallis Sulphur Philoſophorum* confici poteſt. Modum autem id peragendi vos hìc fideliter edoceo.

Sulphur. Philoſophicè præp.

Recipe tres aut quatuor Libras *Salis petræ* quas in crucibulo depones eas cum carbone accendes, dum verò comburitur, carbones identidem minutiſſimè contuſos injice donec Carbones non ampliùs inflammentur, tunc extrahe materiam eique Libras duas Calcis vivæ ſuperaddes, & Libram unam Stricturarum: optimè totum ſimùl commiſce atque cum igne fortiſſimo per duos dies atque totidem noctes calcina: deinde illud ex-

extrahes contundes atque calidam aquam ſuperaffundes, & exhinc forte *Lixivium* decoques, ibidem Flores Sulphuris quantum ſuſcipere poterit erunt tibi ſolvendi.

Rubram iſtam Solutionem intùs coque donec *Sal ſiccum* evadat, illud in Crucibulo depone quod in Annulo ſuſpenſo in parva fornace conſtitues, & ipſum optimo calore fovebis per duorum aut trium menſium Spatium: quò diutiùs, eò meliùs, tunc illud iterùm ſolves cum Aquâ, quod ſufficiat, deinde Sulphur deorſum decuties cum *Aceto* diſtillato vel cum alio *Acido*, & illud aſſerva. Hoc eſt idem Sulphur quod in hoc libro variis in locis atque præſcriptionibus commendari, nec opus eſt ut de eo reiterentur Hiſtoriæ.

Cry-